На основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник Републике Србије" број 10/13, 142/14 и 103/15), члана 8. Одлуке о оснивању Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој Града Ниша ("Службени лист Града Ниша" број 90/2013, 98/2015), члана 72. Пословника о раду Градског већа Града Ниша ("Службени лист Града Ниша" број 1/2013),
По прибављеном Решењу о давању претходне сагласности Министарства пољопривреде и заштите животне средине (320-00-01447/2016-09 од 26.02.2016. године),
Градско веће Града Ниша, на седници од 11.03.2016. године, доноси

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ГРАДА НИША ЗА 2016. ГОДИНУ

Овим програмом уређује се коришћење средстава Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој Града Ниша као подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Града Ниша за 2016. годину, у складу са одредбама Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

I ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

1.1. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

1.1.1. Географске и административне карактеристике

Град Ниш се налази у југоисточном делу Србије, на 43°19' северне географске ширине и 21°54' источне географске дужине, у средишту Нишке котлине и на ушћу реке Нишаве у Јужну Мораву, између огранка Сврљишких планина, Суве планине и Јастрепца. Највиша тачка територије у југоисточном делу подручја брда Коритњак - Сува планина, са надморском висином 702 m, а најнижа поред реке Јужне Мораве, у северозападном делу подручја Ада-Мезграја, са надморском висином 175 m.

Ниш је један од шест функционалних макрорегионалних центара Србије. Осим општина које припадају Нишавском округу (Алексинац, Гаџин Хан, Дољевац, Мерошина, Ражањ и Сврљиг), Нишу гравитирају и читава јужна и источна Србија. Територија Ниша налази се на доминантној Моравској развојној осовини Србије, подручја које представља прворазредну зону интензивног развоја. Ниш спада међу развијене општине Србије. Он је индустријски и туристички центар од националног значаја и један од највећих здравствених, образовних и културних центара у Србији.

Ниш је по величини трећи град у Србији са 260.237 становника (3,6% становништва Србије и 65% становништва Нишавског округа) настањених у 5 градских и 66 приградских и сеоских насеља на 73 катастарске општине и пет градских општина. Административни је центар Нишавског округа и регионални центар југоисточне Србије и налази се на раскрсници балканских и европских путева. Површина града је 596,60 km^2 (око 0,7% површине Србије и 21,8% површине Нишавског округа).

1.1.2. Природни услови и животна средина

Геолошко-морфолошка разноврсност је једна од основних карактеристика подручја Ниша. Рељеф овог подручја је комбинација брдско-планинског на северу и југу и равничарског карактера у централном делу подручја. Најнижи део чини дно котлине, које Нишава пресеца по дужини, а другу целину чини обод котлине у виду ниског побрђа. На северу и истоку преовлађујућу масу стена чине мезозојски кречњаци. На југу и на западу преовлађују метаморфне стене. Подручје је правцем северозапад-југоисток пресечено балканско-родопском тектонском дислокацијом. На Нишавском и у непосредној близини Јелашничког и Кутинског раседа настала је Нишка Бања. Поједини елементи рељефа представљају природне лепоте и реткости овог краја - термални извори Нишке Бање, Сићевачка клисура, Јелашничка клисура, планина Селичевица, кањон у Селичевици, извор лековите воде „Бањица“ у близини Островице, Лалиначка слатина, Бојанине воде, Каменички Вис, Бања Топило и др.

Педолошки слој (производни) на територији Ниша има следећи однос у km^2: алувијум и чернозем 148,24 – 24,8%; смонице 128,64 – 21,6%; гајнице 87,3 – 14,6%; црвенице и подзоли 141,89 – 23,8%; скелетна и скелетоидна земљишта 90,71 – 15,2% ;

Ниш има умерено континенталну климу - топла лета и умерено хладне зиме. Средња годишња температура је 13 С. Просечна вредност падавина је 618 mm (највише у октобру, а

најмање у фебруару месецу). Честина ветра је 81-105 дана/год. Средња годишња влажност ваздуха у Нишу је 70,4%, највећа у јануару (80,0%) а најмања у августу (61,9%). Средња годишња облачност ширег подручја града је 5,7% покривености неба облацима, највећа облачност је зими, а најмања током лета. Према вредностима годишњих честина, правца ветрова и тишина (1991. – 2005.) може се закључити да највећу учесталост јављања на ширем подручју града Ниша имају тишине (S) које су заступљене са 29,7%. Најчешћи су ветрови северозападног правца (NW) са 11,2%, који се најчешће јавља у лето (24,2%), а најмање у јесен (14,8%), док најмању учесталост јављања има југоисточни ветар (SE) са 1,5%. Највећа средња брзина ветра јавља се из северозападног правца NW (3,1 m/s), а најмања из јужног (S) и запад-југозападног правца (WSW) - 1,4 и 1,5 m/s.

Површински токови - хидрографска мрежа је значајно развијена. Издвајају се два већа тока: Јужна Морава и Нишава. Подручје карактерише и велики број потока, речица и бујица (Габровачка река, Кутинска река, Јелашничка река, Островичка река, Суводолска река, Малчанска река, Матејевачка река, Бреничка река, Хумска река, Велепољска река, Влашка река, Рујничка река, Топоничка река), са сталним и повременим речним токовима. Одликује се најчешће дубоко усеченим долинама и нагибима различитог степена.

Јужна Морава тече својим природним коритом у дужини од око 21.780 m на административном подручју Града Ниша. Максимални протицаји Јужне Мораве јављају се у марту као последица отапања снега, а минимални у августу због малих количина падавина у току лета и великог испаравања услед високих температура. Река Нишава својим доњим током протиче кроз подручје града Ниша у дужини од 39.795 m.

На профилима хидролошких станица на рекама Јужна Морава, Нишава, карактеристични параметри квалитета воде углавном прелазе нормиране вредности (у односу на прописану IIа и IIб класу), и најчешће су у III класи, али се често категоришу „ван класе" (разлог је неадекватан третман отпадних вода и испуштање разних загађивача).

Подземне воде - на основу хидрогеолошке слике терена издвојена су следећа подручја подземних вода: комплекси миоценских наслага и локална подручја са пукотинским типом издани у оквиру палеозојских шкриљаца, (издашност извора и водни капацитет ових стенских комплекса је мали сем у миоценим шљунковима). Ово су стенски комплекси у којима је најзначајније површинско отицање, затим подручја са карстно-пукотинским типом издани (најповољније зоне подземних вода у смислу издашности, простор изворишта "Медиана" заузет за водоснабдевање становништва), и шира зона алувијалних заравни уз Јужну Мораву и Нишаву заједно са уским приобалним појасевима уз њихове притоке. Остали простори, на којима се јављају потенцијалне подземне воде, представљају подручја са уским локалним значајем.

У оквиру овог подручја налазе се кањони и клисуре који се одликују веома богатом и разноврсном флором, што је условљено посебним геоморфолошким, геолошким и климатским чиниоцима. Флора Сићевачке клисуре са својих 1.138 врста чини 34,8% од укупног броја врста забележених у Србији. Оригиналност флоре Сићевачке клисуре огледа се пре свега кроз присуство ендемичних врста, нарочито оних које одликују изразито мали ареали. У флори доминирају врсте медитеранско-субмедитеранског распрострањења. Изразито присуство ових врста објашњава се постојањем великих површина под термофилним камењарима и шибљацима. Сићевачка клисура представља и најсевернији налазиште жалфије (Salvia officinalis). Јелашничка клисура се такође одликује присуством ендемичних и субендемичних биљних врста. Међу флором реликтног и ендемичног карактера најважније су две сестринске врсте Ramonda serbica Панчић и Ramonda nathaliae Панчић & Петровић (Скардскопиндско-мезијски ендемити) и Parietaria serbica Панчић, као мезијски ендемит.

Подручје Сићевачке и Јелашничке клисуре, као и Суве планине, одликује и присуство посебно значајних врста птица и сисара са аспекта заштите у Европи. Главне опасности и проблеми заштите животињских врста огледају се у деградацији или уништавању станишта

на делу подручја у близини насеља (каменоломи - постојећи, мрежа путева, разни објекти), лов, криволов, замке, примена пестицида, депоније и друго одлагање отпада, узнемиравање.
На територији административног подручја Града Ниша заступљене су све три категорије медицинских биљака према класификацији Светске здравствене организације. Од свих лековитих биљака издвајају се две које се могу претворити у локални бренд: жалфија (*Salvia officinalis*) и ртањски чај (*Satureja kitaibelii*). Њих има у довољним количинама на кречњачким теренима Сврљишких планина, Суве планине и огранку Калафата.
Процену стања разноврсности животињских врста тешко је извршити јер не постоје одговарајући подаци. Генофонд и фенофонд иако је богат, местимично је угрожен и осиромашен директним уништавањем појединих биљних и животињских врста, посебно у рубним подручјима-ближе насељеним местима. Обиље различитих микроклиматских услова, врло разнолика ентомофауна и други моменти омогућавају опстанак одређеном броју животињских врста.
Административно подручје Града Ниша обухвата простор са изразитим висинским разликама које су условиле хоризонтално и вертикално распростирање различитих биљних заједница. Степен покривености обраслом шумском вегетацијом је око 26% од укупне територије административног подручја Града Ниша.
Према подацима Републичког завода за статистику Србије укупно обрасла шумска површина на територији Града Ниша за 2011. годину износи 11.760 ha, што представља 0,6% укупне територије под шумама у Србији. Највећи део површина је у приватном власништву 10.205 ha (87% површина), а у државној својини је 1.555 ha.
Административно подручје Града Ниша, убраја се у пределе са врло добро очуваном животном средином. Стање државних шума на овом подручју је задовољавајуће и у структури доминирају мешовите састојине са 1.302,79 ha или 66%, док на чисте одлази 671,19 ha или 34%. Стање по врстама дрвећа је такво да преовладавају лишћарске врсте са 193.011 ha или 94,29%, док на четинаре одлази 11.690 ha или 5,71%. Постоји одређено увећање површина под шумама као последица природног пошумљавања необраслог земљишта што је константовано на великом броју ситних површина. Што се тиче запремине државних шума на Административном подручју Града Ниша, она се увећала за 124.944,4 m^3, док се запремински прираст увећао за 1.924,91 m^3 или 0,44 m^3 по хектару.
У зависности од надморске висине, у коју је укључен климатогени фактор, запажа се извесна зоналност распореда шума. Топле долине Јужне Мораве, Нишаве и Кутинске реке насељене су шумама врбе и тополе. У брдско - планинској зони распрострањене су храстове шуме. У средње планинском региону знатно су заступљене букове шуме. Лишћарско - четинарске шуме (на Сувој планини) се налазе у нижим и средњим деловима планинског појаса. Смрчеве шуме (на Сувој планини) заузимају највише делове подручја. Храстове шуме се простиру од 200-1000 m надморске висине и настањују падине речних долина и јужне експозиције виших планина.

СТАЊЕ И ТРЕНДОВИ У РУРАЛНОМ ПОДРУЧЈУ

1.1.3. Демографске карактеристике и трендови

Према попису становништва из 2011. године, на територији Града Ниша живи 260.237 становника, што чини 3,62% популације Републике Србије. Просечна густина насељености је 436 становника/km². При томе се уочава законитост да у готово свим градским насељима, у укупном периоду пописа становништва (1948-2011), постоји тренд пораста, у сеоским насељима ГО Пантелеј и ГО Палилула се бележи пораст броја становника, а у ГО Црвени Крст и Нишка Бања, нарочито између два последња пописна периода, бележи тренд пада броја становника. Ниш има повољнији удео радно способног становништва у укупном становништву у односу на просек за Србију (67,12%); међутим, мања насеља у овом подручју имају нижи удео радно способног становништва у односу на просек за Србију.

Град Ниш је један од највећих урбаних центара у Србији, па је и број становника у градским нишким општинама пет пута већи од просека у Србији и Централној Србији. Структура становиштва је и очекивано измењена у односу на просек у Србији, па тако има око 72% урбаног становништва, што је око 20% више у односу на просек Србије и Централне Србије и нешто више у односу на просек региона. Таква структура становништва логично указује да пољопривреда не би требала да буде једна од кључних активности, али ипак у Нишу број газдинстава је изнад републичког просека. Специфичност Ниша, па и региона је да је проценат газдинстава које у саставу имају више од 10 ha мали, и то 0,5%, или само 44 газдинства, док просек корисног пољопривредног земљишта износи само 1,56 ha по домаћинству, што је три и по пута мање него национални просек. Таква врста власничке структуре условљава и тип пољопривреде са великим бројем некомерцијалних домаћинстава усмереним ка производњи за сопствене потребе.
Релативно мали број људи који се бави пољопривредом у граду Нишу је извршило регистрацију пољопривредног газдинства – само 4.710 и имају могућност да користе државне и локалне субвенције. Та домаћинства сматрају се комерцијалним газдинствима, домаћинствима са тржишним вишком и домаћинствима којима је пољопривреда претежна делатност. Ова домаћинства представљају значајан потенцијал за развој пољопривреде у предстојећем периоду.
Старосна структура је неповољна, и то нарочито у брдско планинским селима у ободним деловима градског подручја. Међутим чињеница да је трећина руралног становништва у најпродуктивнијем животном периоду је довољан предуслов за даљи развој. Потенцијал развоја је радно способни и школски део сеоског становништва које ће јасно преузети одговорност за развој своје средине. Последњих десетак година кренуо је процес радне дневне миграције градског становништва у село, пре свега мотивисане економским разлозима. Насеља на овом подручју спадају у три типа: градска, приградска и сеоска. Сеоска насеља се могу поделити на две подгрупе, углавном према удаљености од градских центара, (а тиме и степену активности) на: активна сеоска у долинска и брдска и удаљена планинска у одумирању. Доминирају села која мање или више гравитирају граду, било да су приградска или активна сеоска. Тренд напуштања планинских села се наставља, док приградска насеља и активна села у равничарском и брдском појасу трпе углавном позитиван тренд недељних миграција, махом незапошљеног градског становништва, који део опстанка обезбеђује активностима на својим поседима у њима.

1.1.4. Диверзификација руралне економије

Већина руралног становништва, осим пољопривреде, има мало других извора дохотка. У руралним подручјима развој пољопривреде има ограничене могућности, па се због тога тражи могућност алтернативног начина запошљавања. Ту посебан значај може да има развој других економских (непољопривредних) активности на пољопривредним газдинствима, као и развој различитих врста активности и сервиса који нису тесно везани за пољопривреду. Генерално гледано, постоји знатан потенцијал у туризму руралног подручја, који је само делимично искоришћен. Подршком додатним могућностима запошљавања могу се у неким срединама зауставити негативни трендови депопулације и напуштање села. Диверзификација активности на газдинствима неопходна је за запошљавање и одрживи развој руралних подручја, и њоме се може придонети бољем уравнотежењу регионалног развоја у економском и социјалном смислу.
Изузетна разноликост нишких села у културолошким карактеристикама и изузетно богато историјско наслеђе су квалитетан предуслов развоја етно туризма. Релевантни потенцијали за села Нишког подручја су: термални извори Нишке Бање, Сићевачка клисура, Јелашничка клисура, планина Селичевица, кањон у Селичевици, извор лековите воде „Бањица“ у близини Островице, Лалиначка слатина, Бојанине воде, Каменички Вис, Бања Топило и др.

1.1.5. Рурална инфраструктура

Ниш се снабдева водом из система изворишта који је укључен у градски водовод: Љуберађа код Бабушнице, Крупац, Мокра и Дивљана код Беле Паланке, Студена и Медијана код Ниша, као и преко Моравског водовода. Изворишта и акумулације подземних вода користе се за водоснабдевање дела сеоских насеља. Мањи број становника сеоских насеља користи воде изузетно непосредним захватањем из водотокова.

Град Ниш има четири зоне водоснабдевања, а за прве три зоне постоји изграђен систем повезаних резервоара. Комплекси резервоара састоје се од уже површине у којој функционише систем заштите у којој се примењују мере заштите.

Пијаћом водом из нишког водоводног система снабдева се 38 села, од тога 28 села се налази под ингеренцијом ЈКП „Наисус“ са 10.860 претплатника. Села која су у систему нишког водоводног система, али не и под ингеренцијом ЈКП „Наисус“ поседују водомер-централно мерење, односно наплату регулишу савети грађана.

Од укупног броја насеља, једино Ниш и Нишка Бања имају изграђен и функционално јединствен канализациони систем, чија укупна дужина износи око 750 km. Од приградских и сеоских насеља само појединачна имају делимично изграђену канализацију.

Кроз територију града пролазе аутопут и железничка пруга који повезују север и југ Србије. Из Ниша се одваја крак аутопута и железничке пруге који води ка источној Србији и граници са Републиком Бугарском. Важни регионални путеви и железничке пруге воде из Ниша ка Копаонику, Новом Пазару и Црној Гори, Косову и Метохији, Зајечару и Неготинској крајини. Два важна правца европске транспортне мреже: Коридор X (Салзбург - Љубљана - Загреб - Београд – Ниш - Скопље - Велес – Солун) и Коридор VII (пловни пут Дунавом који повезује Немачку са Црним Морем), директно или индиректно повезују Ниш са ширим, европским окружењем. У северној зони града смештен је међународни аеродром са одличним техничким и метеоролошким условима за обављање путничког и робног ваздушног саобраћаја.

На територији града укупна дужина путева износи 373 km, од чега су магистрални путеви 22 km, регионални путеви 89 km и локални путеви 262 km. Преко 90% укупне дужине путева су савремени коловози. Поред постојеће путне мреже којом су сва сеоска насеља повезана са градом, постоји и добро организовани јавни приградски аутобуски превоз (око 35 приградских линија).

Што се тиче информатичко – комуникационе инфраструктуре, рурално подручје града Ниша се одликује, добром покривеношћу фиксном и мобилном телефонијом, тако да је приступ интернету и другим видовима информисања доступан великом броју сеоских домаћинстава.

У руралној средини где су углавном, заступљене индивидуалне куће са двориштем, баштом и њивама, постоје велике количине биљног отпада и просечна густина отпада износи 0,11-0,18 t/m³. Плански и уређен систем сакупљања кабастог отпада у руралним срединама не постоји. Организован је одвоз смећа из појединих сеоских насеља, који врши ЈКП „Медиана“ Ниш. У највећем броју села су присутне дивље депоније. Решавање проблема управљања отпадом за територије града Ниша је у току и то организовањем регионалне депоније.

ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ

1.1.6. Пољопривредно земљиште

На територији Града Ниша је проценат пољопривредног земљишта на нивоу просека Србије, али је искоришћеност, односно удео коришћеног пољопривредног земљишта скоро упола мањи у односу на национални ниво и око 20% мањи у односу на Централну Србију и регион. Упркос овом податку који указује на ограничене земљишне ресурсе, Ниш предњачи у односу на просек у Србији када су у питању површине под воћем и виноградима, поврћем, крмним биљем и житарицама, односно групама производа карактеристичних за овај регион. Само кад су у питању површине под пашњацима и индустријским биљем, биланс је негативан. У структури коришћеног пољопривредног земљишта у Нишу површине под воћем и

виноградима су скоро три пута веће од просека у Србији (14,23% од КПЗ), а 60% веће од просека Централне Србије. То је иначе карактеристика читавог региона који има сличан удео воћарства у површинама које су у производњи. Слична слика је и код производње поврћа, где је удео повртарских култура у коришћеним површинама скоро двострук (1,83%)

Земљишни фонд Града Ниша обухвата 36.996 ha пољопривредног земљишта, од којег је 31.921 ha у приватном власништву. Доминирају II, III, IV и V бонитетна класа земљишта. Просечни земљишни посед се креће око 3 ha, а величина коришћеног пољопривредног земљишта је 1,56 ha по газдинству. Површине су знатно испод просека за Србију (5,44 ha) и условљени су постојањем великог броја малих и мешовитих пољопривредних домаћинстава. Присутне су мале и расцепкане парцеле. Град Ниш је спровео комасацију на око 8.000 ha, а за 2.400 ha је урађен програм комасације и очекује се почетак спровођења.

Расположиво земљиште пољопривредних газдинстава је 26.644 ha, од којег је коришћено пољопривредно земљиште на 13.063 ha што је 49,02%. Некоришћеног пољопривредног земљишта је 12,37% од расположивог земљишта пољопривредних газдинстава. Ова искоришћеност спада у IV до V категорије и заостаје за другим градовима и општинама у Србији. У структури пољопривредног земљишта издвајају се следеће групе: група изразито ратарског типа земљишта, коју чине хидрогене црнице и њима сродна земљишта; група добрих пољопривредних земљишта, коју чине смонице, гајњаче и црвенице на једрим кречњацима и неогеним седиментима и група делимично пољопривредних земљишта, где преовлађују алувијална, подзолоста, ливадска и мочварна земљишта, као и делувијум.

Површине државног пољопривредног земљишта које се могу дати у закуп износе 1.100 ha. Код многих парцела пољопривредног земљишта, присутан је проблем нерешених имовинских односа. Већи део државног земљишта припада категорији ливада и пашњака, али значајна површина припада и категорији обрадивог земљишта. Пољопривредно земљиште дато у закуп обично се користи за производњу ратарског и крмног биља, али и за воћарску и повртарску производњу. Државно земљиште је значајан ресурс који се данас не користи правилно. То земљиште је потенцијални извор прихода за локалну самоуправу, али се може користити и као важан инструмент за подршку локалним пољопривредницима у повећању и специјализацији производње.

На територији града Ниша не постоје системи за наводњавање путем канала, а заштита од штетног дејства спољних вода заснива се на редовном спровођењу оперативног плана одбране од поплава на водотоковима другог реда на територији града, у складу са законском регулативом. Спровођењем мера за уређење и коришћење пољопривредног земљишта, у претходним годинама извршена је ревитализација атарских путева у дужини преко 70 km.

1.1.7. Вишегодишњи засади

Воћарство је једна од најпродуктивнијих пољопривредних грана. Захваљујући великом броју воћних врста омогућено је коришћење подручја са веома различитим земљишним и климатским условима, па самим тим и земљишта слабијих физичких, хемијских и других особина. Ниш својим географским положајем, климатским и земљишним карактеристикама, традицијом, незагађеном природом и великим тржиштем пружа одличне услове за развој интензивног и профитабилног воћарства и пратеће прерађивачке индустрије. Иако је производња воћа значајно интензивирана још увек постоје многи проблеми који прате ову област, а то су: уситњеност парцела, екстензивни узгој на већини површина и интензивни узгој у појединим деловима где је традиција прерасла у посао, затим изражена неорганизованост и низак ниво стручности произвођача, технике и технологије производње, недостатак квалитетних производа на тржишту, неизвестан пласман, неадекватан сортимент и стари засади, споро увођење стандарда.

Према Попису пољопривреде из 2012. године, 3890 газдинстава има 1.058 ha воћа што указује да је просечна површина под воћем по газдинству око четвртине хектара. Поред тога, само 45% засада су интензивни засади, тј. у њима се примењују агротехничке мере, док је 585 ha екстензивно. Преовлађује производња коштичавог воћа пре свега шљиве и вишње, а затим

бресквe, кајсије, трешње, а од јабучастог воћа преовлађује јабука док је производња осталих воћних култура знатно мања. У структури пољопривредног земљишта површине под воћем у Нишу су скоро три пута веће од просека у Србији.
Производња коштичавог воћа - најзаступљеније врсте воћа су шљива и вишња. Углавном се гаје у подручјима у којима многе друге културе не дају велике приносе, а то су обично сиромашнија земљишта. Вишња је засађена на око 269 ha, а шљива на 413 ha. Те две културе заузимају 64,46% воћњака у Нишу. Просечан принос вишње је релативно скроман (3,9 t/ha). Претежна сорта је облачинска вишња, која је изузетно погодна за индустријску прераду.
Производња јабучастог воћа - водећа сорта јабуке Ајдаред. У 70% производње засада производња је у ређем склопу, са 1.500 стабала по хектару. Осталих 30% засада јабуке су засади са густим склопом од 2.800 стабала по хектару. У питању су савремени засади са наслонима и жицом. Наводњава се 10% засада. Ајдаред последњих година показује тенденцију смањења, а примат преузима нови сортимент: Ред чиф, Грени смит челенџер, Златни делишес-клон Б, Бребурн, Гала, Муцу, Галакси, Топаз. Центри гајења су села Горњи Матејевац, Горња Трнава и Хум.
Производња дуње и крушке одвија се спорадично и то углавном као пратећа култура. Плантажно се гаје на око 5 ha. И крушка и дуња осим гајења за потрошњу у свежем стању интересантне су за справљање квалитетних воћних ракија.
Ниш има значајну производњу јагодастог воћа. У Нишу је нешто заступљенија производња јагоде. Произведене количине представљају значајну сировину за локалне хладњаче. Годишња производња малине процењује се на 3.350 t, а купине на 1.800 t. Малина и купина углавном се продају хладњачама и прерађивачима (више од 90%). На зелене пијаце доспе мала количина. Део јагода се продаје хладњачама, а највеће тржиште за пласман јагода представљају зелене пијаце, трговинске радње и самоуслуге. Јагодасто воће производи се на малим парцелама. За ту производњу, потребни су сезонски радници у одређеним периодима гајења, што представља ограничавајући фактор за даље ширење те производње. Орах и лешник заузимају површину од 65 ha на територији града Ниша. Центри производње ораха су Палиграце и Лалинац, а лешника Доња Трнава, Велепоље и Вртиште. Од сорти ораха заступљене су Расна и Шеиново, а код лешника Халски џин, Римски, Истарски и Косфорд.
Нишки виноградарски рејон обухвата виноградарске терене који се налазе у широкој котлини доњег слива реке Нишаве и доњих сливова река Јужне Мораве и Моравице, површине 104.084,44 ha. Нишки виноградарски рејон обухвата територију у општинама Сокобања, Алексинац, Дољевац, Сврљиг и граду Ниша. Виногради се налазе углавном на јужним и југоисточним експозицијама на надморској висини од 300-600 m.
Нишки подрејон чине два виногорја са тренутном површином од око 200 ha производних засада и сортиментом који није за квалитетна и врхунска вина. Водеће сорте у овом подрејону су Пловдина, Прокупац, Смедеревка и Жупљанка. Највећи утицај на овакав сортимент имале су раније задруге у Малчи, Сићеву и Јелашници које су половином седамдесетих и почетком осамдесетих бесплатно делиле калемове наведених сорти произвођачима. Пропадање великих задруга, ПИК-а и винарија, уситњеност поседа, нерешени имовинско правни односи, неразвијеност подручја и пре свега распрострањеност фитоплазме (златасто жутило и црвенило листа винове лозе) су главни разлози мале заинтересованости за подизање нових засада у Нишком подрејону. Просечна старост винограда је 28 година што указује да је већина винограда у средњој доби плодоношења, а 10% винограда у овом рејону посађено у периоду од 2005. - 2012. године. У последњих 5 година подигнуто је око 20 ha. Ови виногради подигнути су искључиво здравим и квалитетним садним материјалом. Доминантан узгојни облик је шпалирски - 77% (шпалир 51% + шпалир дупла садња 26%) са сортиментом за производњу врхунских црвених и белих вина - Каберне, Гаме, Франковка, Шардоне, Совињон, Италијански ризлинг.

1.1.8. Сточни фонд

Повољни услови за гајење крупне стоке су у долинама, а брдско-планински предели погодни су за развој овчарства и козарства. Остали видови производње (свињарство, живинарство, тов јунади) заступљени су у мањем обиму. Због негативних промена у пољопривреди и сточарству које су се десиле у протеклом периоду (пад куповне моћи, смањење домаћег и губитак иностраног тржишта, и сл.), породична газдинствима остала су релативно неразвијена, тржишно недовољно усмерена, са традиционалним технологијама, тако да она данас имају више социјални него економски значај. Савремени робни произвођачи се јављају у малом броју и њихов развој је доста успорен.

Сточни фонд Града Ниша тренутно чини 2.870 говеда, 5.591 оваца, 3.784 коза, 15.292 свиња 125.101 кокоши, 2.964 остале живине, 89 коња и 6.383 кошница. Сточарска производња се наслања на производњу пшенице, кукуруза, луцерке, детелине и испаше на ливадама и пашњацима. Сточарска производња у односу на пратећу производњу сточне хране је самодовољна само у погледу кабасте хране (луцерка, детелина), док је у погледу потрошње житарица у добром делу зависна од производње у другим крајевима. Неискоришћени потенцијал за развој овчарства и козарства лежи у великом делу због некоришћења пашњачких површина у вишим пределима. Сточарство уназад пар година се постепено опоравља, модернизује и повећава квалитет. Виши степен раста је присутан у производњи млека, у односу на друге видове производње.

На подручју града Ниша преовлађује гајење домаћег шареног говечета око 50% и сименталског говечета са око 35%, примитивне расе и мелези са 10%, а око 5% су говеда холштајн расе. Производне способности грла су различите. Просечна количина млека у лактацији по крави је код холштајн фризијске расе 6.476 kg (Нишавски округ, Извештај Института за сточарство 2012. година), а код сименталске расе 4.753 kg. У производњи млека, мали број фармера остварује високу производњу по грлу/породични бизнис, док већина газдинстава задовољава егзистенцијалне потребе породице овом производњом.

На територији града нема великих газдинстава специјализованих за овчарство и козарство. Највећа стада имају око 100–150 оваца. Целокупни систем производње заснива се на традиционалном узгоју. У овчарству преовлађује праменка сврљишког соја, која је заступљена са 70-80%, 10% винтемберг, а остало су мелези праменке сврљишког соја, винтемберга, пиротске оплемењене и праменке сјеничког соја.

Интензивно свињарство и живинарство су развијени у деловима у којима постоји обимна производња житарица, првенствено кукуруза. Број газдинстава са савременим свињарским и живинарским фармама је мали. Највећа живинарска газдинства имају око 10.000 комада живине, док остала броје од 1.000 до 2.000 комада живине, по производном циклусу. Производња јаја и бројлера заснива се на хибридима лаког и тешког типа. Производња живинског меса високо је зависна од увоза хибрида, протеинске хране, адитива и лекова. Најзаступљеније расе свиња су шведски ландрас и велики јоркшир. У мањем броју присутни су холандски, немачки и белгијски ландрас као и дурок и пиетрен. Производи се углавном пласирају на локалним пијацама, кланицама и месарама.

Стандардним товом говеда (400–600 kg) бави се мали број газдинстава. Фарме броје од 10–20 грла у тову. У већини случајева, пољопривредна домаћинства продају телад масе 150–200 kg.

Тренд раста броја кошница у периоду од 2002. до 2012. године је значајан и карактеристичан је за шири регион, па чак и за национални ниво. Иако већи део пчеларења територијано потпада под околне општине где је паша доступнија, у Нишу се налази удружење пчелара које посредује у паковању и извозу меда. Величина производње, али пре свега квалитет су конкурентни и на ширем тржишту па је у 2013. години извезено око 100 тона меда. Добро организовани произвођачи који су у удружењу које са чланством ради на прихватању добре пчеларске праксе, доприносе да се релативно екстензивни систем гајења све више унапређује, а мед стандардизује и пласира и кроз веће извознике и диструбутере. У пчеларењу су заступљена оба система - и стационарни и селидбени, а подручја Старе и Суве планине су најчешће одреднице за медну пашу кад су у питању багремов и ливадски мед.

Просечан принос меда по кошници креће се око 15 kg по кошници годишње. По попису пољопривреде, 2012. године на територији Ниша се налази 6.383 кошница пчела. Висока незапосленост и ниска почетна улагања потребна за бављење пчеларством главни су разлози за раст броја пчелињих друштава у Нишу, односно Србији.

1.1.9. Механизација, опрема и објекти

По опремљености пољопривредном механизацијом, Ниш је око регионалног просека. Пољопривредна газдинства располажу у просеку са 0,6 двоосовинских трактора, а просечна површина коришћеног пољопривредног земљишта обрађена сопственим двоосовинским трактором износи 8,5ha. Средња и мала пољопривредна газдинства су опремљена половном механизацијом, која је технолошки превазиђена на газдинствима земаља са развијеном пољопривредом. Пољопривредна механизација на газдинствима је застарела, старија од 10 година, односно преко 98% је застарела механизација. Пољопривредници у Нишу већином користе технички мање захватне машине, са релативно већом потрошњом горива и губицима при руковању (већим растуром при жетви), што додатно утиче на раст производних трошкова. Према резултатима пописа пољопривреде из 2012. године на територији града Ниша, има 11.221 трактор, 173 комбајна, и 14.686 прикључних машина.

Опремљеност објеката за смештај стоке је врло неуједначен и зависи од степена специјализације и величине стада. Мали број пољопривредних газдинстава су током последње деценије имали значајне инвестиције у унапређење стандарда, изградњу и проширење постојећих капацитета. Ови објекти су технички добро опремљени и испуњавају захтеве предвиђене стандардима о добробити животиња. И поред тога, управљање стајњаком и његово складиштење остаје један од кључних проблема са којим се суочава већина великих, али и део малих произвођача.

Опремљеност пољопривредних газдинстава објектима за складиштење репроматеријала и финализацију пољопривредних производа је ниска. Углавном се користе постојеће „економске зграде“ и помоћни објекти на газдинству.

Према резултатима пописа пољопривреде из 2012. године на територији града Ниша има 16 хладњача, 11 сушара, 12 стакленика и 1.698 пластеника.

1.1.10. Радна снага

Број пољопривредних газдинстава на територији града Ниша, према резултатима Пописа пољопривреде из 2012. године, је 8.367 газдинстава. Највећи број пољопривредних газдинстава, 81%, има једног до два члана газдинства или стално запосленог који обављају пољопривредну делатност. Газдинства са три до четири члана која обављају пољопривредну делатност у укупном броју учествују са 26%.

Укупан број чланова газдинства и стално запослених на газдинству на територији града Ниша износи 18.689, при чему се највећи део од 99,5% односи на породична пољопривредна газдинства. Пољопривредне активности на породичном газдинству обављају искључиво чланови породице и рођаци док стално запослених у оквиру ове категорије газдинства готово и да нема. У структури чланова газдинстава који су ангажовани у сектору пољопривреде на територији града преовлађују жене са 63%.

Удео појединих категорија ангажоване радне снаге на газдинствима са територије града у укупном броју годишњих радних јединица у пољопривреди износи: 48% од стране носилаца газдинстава, 48% од стране чланова породице и рођака носиоца, свега 1% : од стране стално запослених на газдинствима и 3% сезонске радне снаге и лица ангажованих на уговор. На основу података Пописа пољопривреде из 2012. године може се видети да је учешће ангажоване радне снаге стално запослених и сезонских радника знатно испод просека Републике.

Највећи број носилаца породичних газдинстава уједно су управници - менаџери на газдинствима. Што се тиче нивоа њихове обучености из области пољопривредне производње

49% имају само пољопривредно искуство стечено праксом, док само 2% имају стечено средње и високо стручно образовање из области пољопривреде.
Једно од најделикатнијих питања будућег развоја сектора пољопривреде је изразито неповољна старосна и образовна структура пољопривредне радне снаге. Овај проблем значајан је како са аспекта социјалне структуре руралних средина, тако и у погледу капацитета људских потенцијала за усвајање нових технологија, промену производне структуре и многе друге.

1.1.11. Структура пољопривредних газдинстава

Према резултатима Пописа пољопривреде из 2012. године на територији града Ниша евидентирано је 8.367 пољопривредних газдинстава. У региону Јужне и Источне Србије учешће газдинстава у укупном броју домаћинстава је 36%, док је на територији града Ниша наведено учешће нешто мање и у градским општинама Пантелеј и Палилула креће се до 10%, а у градским општинама Црвени Крст и Нишка Бања је између 10,1 и 30%.
На основу резултата Пописа пољопривреде из 2012. године структура пољопривредних газдинстава према величини коришћеног пољопривредног земљишта се креће: укупно 8.367 ПГ на 13.063 ha; до 1 ha - 4.051 ПГ на 2.349; од 1 до 2 ha – 2.258 ПГ на 3.237 ha; од 2-5 ha - 1.653 ПГ на 4.912 ha; од 5-10 ha - 246 ПГ на 1.625 ha; од 10 до 20 ha – 27 ПГ на 354 ha и преко 20 ha - 17 ПГ на 558 ha; без земље 115 ПГ; просечно коришћено пољопривредно земљиште је 1,56 ha.
На основу резултата Пописа пољопривреде из 2012. године структура пољопривредних газдинстава према броју условних грла (УГ) стоке је следећа: мање од 4 условна грла – 8.066 ПГ; од 5 до 9 УГ – 243 ПГ; од 10-14 УГ – 32 ПГ; од 15-19 УГ-14 ПГ; од 20-49 УГ - 8ПГ; преко 50 УГ - 4ПГ; укупан број УГ је 8.992.

1.1.12. Производња пољопривредних производа

Ресурси на којима се заснива пољопривреда у одређеном подручју имају важну, али не и пресудну улогу на конкурентност.
Сектор воћарства расте са 3%, сектор поврћа бележи незнатан раст. Производња воћа, и то језграстог, коштичавог и јабучастог иако нема високе трендове раста, добро се котира у пласману у Србији и представља највише рангирану производњу Ниша и нишког региона, на националном нивоу. Сектор повртарства, и то првенствено лако кварљиво, али и тешко кварљиво поврће, имају добре трендове производње, на које треба обратити пажњу и усмерити стратешке мере подршке. Регион Ниша није изузетак од националног контекста, јер не постоји значајно развијен тржишни ланац којим се омогућава дорада, паковање и чување поврћа. Такође прерадни капацитети су скромни на нивоу газдинстава (само 2,6% домаћинстава врши прераду воћа и поврћа), док капацитети прерађивачке индустрије на територији Ниша готово да и не постоје. Ратарство, иако отежано факторима попут малог и уситњеног поседа, ниског степена коришћења механизације, и слабе употребе ђубрива, показује позитивне трендове раста производње, односно повећања приноса за све ратарске културе, а нарочито кукуруза.
На територији града Ниша, издваја се производња вишања, затим кајсија и бресквi. Те производње су конкурентне и на главним извозним тржиштима у Европи, где се Србија издваја са изразито позитивним трендом повећања производње.
Другу групу представљају производи за које је Ниш конкурентан у односу на друге делове Србије. Ту спадају поврће: паприка, парадајз, краставац, купус, шаргарепа, кромпир, црн лук и од воћа, орах и крушка.
Према подацима из статистичког годишњака Града Ниша из 2011. године просечан принос биљних култура је следећи: кукуруз 3.368 kg/ha, пшеница 3.225 kg/ha, кромпир 10.331 kg/ha, јабука 17,3 kg/стаблу, шљива 13,1 kg/стаблу, виноград 0,6 kg/чокоту.
Од сточарске производње, у Нишу само узгој оваца и коза има наглашено позитиван тренд. То су уједно и производње које бележе најбољи тренд раста у Нишу, ипак напредак је нешто

мање наглашен кад је у питању овчарство. Тако сада у Нишу има 3.784 козе, што је само део стада Нишавског округа које броји преко 14.000 животиња. У протеклих неколико година локално тржиште производа од козијег и овчијег млека је доста унапређено отварањем малих продавница за продају сирева (белих и трајних сирева), киселог млека и других прерађевина у којима различити произвођачи продају своје сиреве и деле високе трошкове закупа локала и финансирања продаваца у овим продавницама.
Органска производња је заступљена на занемарљивим површинама.

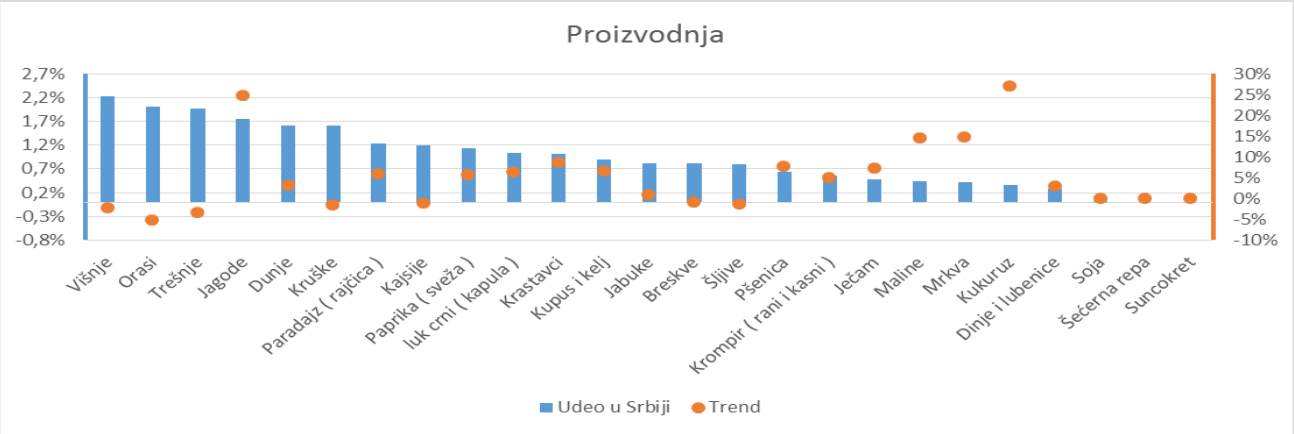

1.1.13. Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника

Добро развијен и организован задружни сектор доприноси уравнотеженом регионалном, одрживом развоју. Задружни сектор би требао да буде најдоминантнији облик социјалног предузетништва и да као такав представља значајну компоненту руралног развоја и социјалне економије. У Нишу, функционише мали број задруга у областима воћарства, виноградстрства, ратарства. Заједнички наступ при уговарању производње и продаје, набавка репроматеријала, или преговори са државним институцијама ради регулисања својих права или заједничких интереса изискује већу промоцију предности у удруживање у земљорадничке задруге. У Нишу има десетак регистрованих задруга, од којих су три активне.
У складу са постојећим производним ресурсима у пољопривредној производњи формирана су специјализована пољопривредна удружења. Пољопривредна удружења која активно учествују у креирању и реализацији сопствених улагања, су удружења која се баве воћарском и виноградарском производњом, повртарском, производњом млека и млечних производа (сир) и производњом меда. Регистрована су 23 пољопривредна, водокорисничка и удружења која се баве руралним развојем, од којих је половина активна у реализацији програма и инвестиција. Већина удружења имају своје стратешке и акционе планове, израђене у сарадњи са локалном самоуправом и у складу са наведеним плановима реализују активности и инвестиције на пољопривредним газдинствима и у оквиру удружења. Активности удружења пољопривредника која се подржавају од стране локалне самоуправе су: учешће на манифестацијама ради промоције производа, апликација пројеката ради унапређења примарне и прерађивачке производње према локалним, републичким и страним донаторима и партнерство у релизацији пројеката из области пољопривреде и руралног развоја.

1.1.14. Трансфер знања и информација

Корисници често информације прихватају са резервом и ретко се усуђују да инвестирају сопствена средства у стицање нових знања и вештина. Несигурности корисника доприноси и то што трансфер знања који се врши у сврхе промоције нових производа и технологија, путем медија и на друге начине, може бити необјективан и усмерен превасходно на профит преносиоца. Нове технологије брже и ефикасније се прихватају од стране већих пољопривредних газдинстава. Генерално посматрано, између различитих делова аграрног

сектора нема битних разлика у позицијама за стицање знања, изузев што сложенији видови производње захтевају већи обим информација о модерним технологијама.
Локална самоуправа у сарадњи са институцијама у пољопривреди (ПССС, ВСИ Ниш, Центар за виноградарство и винарство Ниш и др.), научним институцијама (институти и факултети), приватним саветодавним сектором, развојним регионалним агенцијама и другим релевантним чиниоцима руралног развоја и пољопривреде, у највећој мери доприноси веома доброј имформисаности и трансферу стручних знања крајњим корисницима. Информисаност се спроводи путем јавног информисања о актуелностима у пољопривреди и селу (регионалне ТВ, емисије и наступи пољопривредних и других стручних лица) и путем организованих скупова са мештанима.
Обуке пољопривредника и сеоског становништва раде се путем организованих једнодневних или вишедневних тренинга, семинара и радионица и свакодневним радом на терену на газдинствима.
Улога приватних саветодаваца, као и НВО сектор имају значајну улогу и доприносе развоју села и преносу квалитетних информација и знања.

1.2. ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Ред. број	**Назив мере**	**Шифра мере**	**Планирани буџет за меру** (укупан износ по мери у РСД)	**Износ подстицаја по јединици мере** (апсолутни износ у РСД)	**Износ подстицаја по кориснику** (%)	**Максимални износ подршке по кориснику** (ако је дефинисан) (РСД)
1.	**РЕГРЕСИ**	**100.1.**				
	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)	100.1.2.	1.400.000	2.000	/	/
	УКУПНО		**1.400.000**			

Табела 2. Мере кредитне подршке

Ред. број	**Назив мере**	**Шифра мере**	**Планирани буџет за меру** (укупан износ по мери у РСД)	**Износ подстицаја по јединици мере** (апсолутни износ у РСД)	**Износ подстицаја по кориснику** (%)	**Максимални износ подршке по кориснику** (ако је дефинисан) (РСД)
1.	**КРЕДИТНА ПОДРШКА**	**100.2.**				
	Суфинансирање камата за пољопривредне кредите	100.1.2.	500.000	/	80%	/
	УКУПНО		**500.000**			

Табела 3. Мере руралног развоја

Ред. број	**Назив мере**	**Шифра мере**	**Планирани буџет за меру** (укупан износ по мери у РСД)	**Износ подстицаја по кориснику** (%)	**Максимални износ подршке по кориснику** (ако је дефинисан) (РСД)
1.	Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава	**101**	37.100.000	40 - 60%	600.000
2.	Инвестиције за прераду и маркетинг пољопривредних и рибарских производа	**103**	2.000.000	50%	600.000
3.	Обнављање пољопривредног производног потенцијала нарушеног елементарним непогодама и катастрофалним догађајима и увођење одговарајућих превентивних активности	**104**	5.879.000	70 -100%	/
4.	Органска производња	**201.3.**	1.000.000	50%	250.000
5.	Економске активности у смислу додавања вредности пољопривредним производима као и увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла	**304**	1.000.000	50%	200.000
6.	Трансфер знања и развој саветодавства - Унапређење обука у области пољопривреде и руралног развоја	**305**	4.450.000	30 -100%	/
	УКУПНО		**51.429.000**		

Табела 4. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања и у оквиру мера руралног развоја

Редни број	**Назив мере**	**Шифра мере**	**Планирани буџет за меру** (укупан износ по мери у РСД)	**Износ подстицаја по кориснику** (%)	**Максимални износ подршке по кориснику** (ако је дефинисан) (РСД)
1.	Инвестиције за развој и унапређење услова за уређење и коришћење руралних ресурса - обрадиво пољопривредно земљиште	**401**	3.000.000	70%	1.500.000
	УКУПНО		**3.000.000**		

Тебела 5. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја	**56.329.000**
Планирана средства за директна плаћања	1.400.000
Планирана средства за кредитну подршку	500.000
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	51.429.000
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања и у оквиру мера руралног развоја	3.000.000

1.2. Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике након примене Програма

Програмом подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Ниша утврђује се структура мера, односно намена и начин коришћења средстава за 2016. годину, у укупном износу од 56.329.000,00 динара, која су Одлуком о буџету Града Ниша за 2016. годину ("Службени лист Града Ниша", број 98/2015), опредељена на буџетским позицијама 405, 407, 408, 409 и 410 за Буџетски фонд за пољопривреду и рурални развој Града Ниша.

Потенцијални корисници мера подршке су регистрована пољопривредна газдинства са територије града Ниша са активним статусом у складу са Правилником о упису у регистар пољопривредних газдинстава и обнови регистрације, затим удружења и асоцијације пољопривредних произвођача, удружења водокорисника и удружења грађана која су основана ради обављања промотивних и непољопривредних делатности за развој села и заштиту животне средине, предузетници и правна лица за пружање саветодавних и других услуга.

Реализација Програма, односно дефинисане мере допринеће:

- модернизацији производње и јачању производне конкурентности:
  - повећање продуктивности газдинства,
  - смањење производних трошкова;
- достизању националних и стандарда ЕУ на пољу:
  - заштите животне средине,
  - јавног здравља,
  - здравља животиња и биљака,
  - добробити животиња,
  - заштите на раду;
- повећању квалитета производа, хигијене и безбедности хране;
- побољшању конкурентности породичних пољопривредних газдинстава;
- увођењу нових технологија и иновација, и отварање нових тржишних могућности;
- очувању производње традиционалних производа;
- повезивању сектора пољопривреде и сектора туризма;
- унапређењу непољопривредних делатности на сеоском подручју;
- добијању производа веће додате вредности у циљу повећања дохотка и побољшању одрживих услова за живот сеоског становништва.

Пољопривредна политика и политика руралног развоја Републике Србије обухвата низ мера и активности које предузимају надлежни органи у циљу обезбеђивања квалитетне и здравствено исправне хране, јачања конкурентности пољопривредних производа на тржишту,

подизања нивоа животног стандарда пољопривредника, пружања подршке руралном развоју и заштити животне средине од негативних утицаја пољопривредне производње.

1.4. Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја

По усвајању Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Ниша за 2016. годину од стране Градског већа, исти се објављује на званичном сајту Града Ниша, као и на сајту Управе за пољопривреду и развој села www.niskoselo.com.
Информисање потенцијалних корисника о мерама Програма, врши се такође, путем организовања и одржавања трибина и предавања за локално сеоско становништво, путем локалних медија, друштвених мрежа, дистрибуцијом штампаних обавештења преко ПССС-а и сеоских месних канцеларија (флајери, обавештења и др.).
Информисање потенцијалних корисника врши се и непосредним контактом у просторијама ресорне Управе и радом на терену.

1.5. Мониторинг и евалуација/надзор реализације Програма

Управа за пољопривреду и развој села Града Ниша у оквиру унутрашње организације има Стручну службу Фонда за развој пољопривреде, која обавља послове на изради предлога Програма и реализацији мера након усвајања истог. Током периода реализације Програма, мониторинг и евалуацију врше све унутрашње јединице у оквиру Управе, свака из своје области деловања. Такође, у процесу мониторинга и евалуације учествују и други органи и стручна тела Града Ниша: Градско веће – усвајање годишњег извештаја, Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој Града Ниша – врши контролу и процену успешности спровредених мера и одлучују о захтевима по појединим мерама, Управа за финансије, изворне приходе локалне самоуправе и јавне набавке – врши контролу документације и законску исправност поднетих захтева, у оквиру своје надлежности, као и комисије и друга радна тела која се формирају у периоду реализације самог Програма, а које углавном имају задатак процене потенцијалних корисника мера и контроле наменског коришћења одобрених средстава.
Управа за пољопривреду и развој села Града Ниша на крају буџетске године организује састанке са корисницима средстава по Програму подршке, ради добијања информација о успешности реализованих мера и оствареним резултатима и ради добијања података о потребама за увођењем нових или иновацију/кориговање постојећих мера.
На основу систематизованих података радних тела и комисија и крајњих корисника, Управа за пољопривреду и развој села Града Ниша прати годишњу реализацију, остварене резултате и ефекте спроведених мера Програма и даје предлог о даљем спровођењу истих или увођењу нових мера подршке.

II ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив мере: Регреси

Шифра мере: 100.1.

100.1.1 Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.1. Образложење

У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, јединице локалне самоуправе могу да утврђују мере које се односе на директна плаћања за регресе за репродуктивни материјал - вештачко осемењавање. Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014. - 2024. и Планом руралног развоја Нишавског округа 2012. - 2021. године, односно, приоритетом 1. конкурентна пољопривреда, општи циљ 1.2 специјализација и регионализација у пољопривредној производњи.

Сточни фонд Града Ниша тренутно чини око 2.870 говеда. Сточарство, уназад пар година, се постепено опоравља, модернизује и повећава се квалитет производа. Виши степен раста је присутан у сектору млекарске производње у односу на друге видове производње. Сточарска производња се углавном одвија на малим фармама, односно пољопривредним газдинствима.

На територији града Ниша преовлађује гајење домаћег шареног говечета са око 50% и симменталског говечета са око 35%, примитивне расе и мелези са 10%, и са око 5% холштајн расе. Производне способности грла су различите.

Унапређење сточарства у делу унапређења расног састава говеда на територији Града Ниша врши се за регистрована пољопривредна газдинства.

2.1.2. Циљеви мере

Реализација ове мере позитивно утиче на економски и социјални развој руралне средине:

- подизање конкурентности производње и стварање тржишно одрживог произвођача;
- обезбеђивање услова за уравнотежен развој говедарства;
- боље коришћење расположивих ресурса;
- јачање вертикалне интеграције у производњи млека и меса;

Регресирањем репродуктивног материјала (вештачко осемењавање) остварује се поправљање расног састава говеда на територији града у циљу повећања производње и квалитета млека и меса код комерцијалних произвођача.

2.1.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој

Није применљиво.

2.1.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници мере су физичка лица – носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава.

2.1.5. Економска одрживост

За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике

Општи критеријуми за кориснике по овој мери:

- пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом;
- пребивалиште и производња на територији Града Ниша;

- потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима;
- испуњење доспелих обавеза по раније одобреним захтевима финансираним из средстава буџета Града Ниша.

2.1.7. Специфични критеријуми

За реализацију ове мере корисник је у обавези да испуни само опште критеријуме.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра регреса	Назив инвестиције
100.1.1	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се средства одобравају по редоследу пријема комплетних-прихватљивих захтева до утрошка средстава.

2.1.10. Интензитет помоћи

Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање говеда) износи 2.000,00 динара по приплодном грлу пријављеном у регистар у складу са законом којим се уређује пољопривреда и рурални развој, односно од 70% до 90% у зависности од економске вредности осемењавања.

2.1.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број поднетих захтева
2.	Укупан број подржаних газдинстава за регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.12. Административна процедура

Реализација регресирања за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) спроводи се путем конкурса за остваривање права на регрес који расписује Градоначелник Града Ниша на основу утврђених критеријума. Уз захтев се прилаже картон за вештачко осемењавање - (признаница) о извршеном плаћању за вештачко осемењавање извршено у периоду од 01. новембра претходне до 30. октобра текуће године, извод из регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор и фотокопија пасоша за осемењено грло. Конкурсом ће се дефинисати и сви специфични услови који нису дати у Програму.

Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој Града Ниша утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење регреса за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) и доноси одлуку о исплати средстава. Средства се одобравају корисницима који испуњавају услове, редом на основу поднетих комплетних - прихватљивих захтева до утрошка расположивих средстава, а крајњи рок за подношење захтева је 05.11.2016. године.

2.2. Назив мере: Кредитна подршка

Шифра мере: 100.2

100.2.1 Суфинансирање камата за пољопривредне кредите

2.2.1. Образложење

У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, јединице локалне самоуправе могу да утврђују мере које се односе на кредитну подршку. Кредитна подршка ће се реализовати суфинансирањем камата за пољопривредне кредите.

Пољопривреда је делатност у којој се ангажује велика количина новчаних средстава сваке године, било да се ради о улагању новца у репроматеријал, било да се ради о улагању у нове засаде, основно стадо, наводњавање, прераду и остале инвестиције. Константни извори финансирања су не само предуслов за повећање производње, већ и за одржавање већ постојећег нивоа производње. Свако комерцијално пољопривредно газдинство које жели да успешно послује, пољопривредни кредит види као могућност обезбеђења готовог новца и повећања профита. Међутим, тренутно банке не препознају мала и средња газдинства, која доминирају на територији града, као озбиљне клијенте, већ као клијенте са већим степеном ризика. Ово произилази, пре свега, из чињенице да се већи део прихода газдинства не одвија преко рачуна. Поред високих каматних стопа јавља се и неусклађеност рокова отплате са роковима прилива средстава на пољопривредним газдинствима и неусклађеност грејс периода са врстом производње, односно инвестицијом. Додатни проблем је и начин обезбеђења кредита - хипотеке на објектима у руралним подручјима су често неприхватљиво обезбеђење.

Ова мера је у складу са националном и локалном аграрном политиком, односно Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014. - 2024. године, као и са Планом руралног развоја Нишавског округа 2012. - 2021. године, приоритетом 1. - Конкурентна пољопривреда, општи циљ 1.2 специјализација и регионализација у пољопривредној производњи, као и општим циљем 1.4 – организационо јачање пољопривредне производње.

Кредитна подршка путем суфинансирања камате за пољопривредне кредите представља меру којом се стварају повољнији економски услови за обезбеђење неопходних инпута за постојећу производњу и за инвестиционе активности за започињање и унапређење пољопривредне производње.

2.2.2. Циљеви мере

Позитиван утицај на стабилност дохотка пољопривредних газдинстава и раст конкурентности уз прилагођавање захтевима тржишта, повећање дохотка на пољопривредним газдинствима су општи циљеви ове мере, а модернизација производње и унапређивање квалитета производа са могућношћу укључивања у шеме квалитета (заштита географских ознака итд.), повећање површине под засадима и другим културама, повећање сточног фонда, представљају специфичне циљеве.

2.2.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој

Није применљиво.

2.2.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници мере су:

- Физичка лица – носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава;
- Правна лица и предузетници уписан у Регистар пољопривредних газдинстава.

2.2.5. Економска одрживост

Економску одрживост улагања кроз одређену форму бизнис плана или пројекта подносилац захтева ће достављати банци у зависности од износа кредита и пословне политике саме банке. Избор пословне банке врше сами корисници.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике

Општи критеријуми за кориснике по овој мери су:

- пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом;
- пребивалиште и производња на територији Града Ниша;
- потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима;
- испуњење доспелих обавеза по раније одобреним захтевима финансираним из средстава буџета Града Ниша;
- предузетник / правно лице да је регистрован код Агенције за привредне регистре.

2.2.7. Специфични критеријуми

Прихватљиви корисници по овој мери су регистрована пољопривредна газдинстава која су закључила уговор о кредиту са пословном банком од 01.01.2016. године, а најкасније до 15.12.2016. године. Физичка лица – носиоци регистрованог пољопривредног газдинства могу да остваре право на суфинансирање камате када је намена кредита следећа: набавка репроматеријала за пољопривредну производњу; набавка приплодних грла, грла за тов, ројева и матица пчела; набавка нове опреме и механизације за пољопривредну производњу; набавка нове опреме за прераду, чување и пласман пољопривредних производа; пољопривредни објекти који ће се градити у складу са важећим законским прописима за област грађења.

Ова мера има специфичан критеријум када је корисник правно лице или предузетник и то да је са седиштем и делатношћу на територији града Ниша и да може да користи кредитну подршку путем суфинансирања камате само за набавку опреме за прераду, чување и пласман пољопривредних производа.

За све кориснике по овој мери суфинансираће се камата за кредите до максималнг износа кредита од 2.000.000,00 динара и рочности од максимално 3 године.

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра	Назив инвестиције
101.2.1	Суфинансирање камата за пољопривредне кредите

2.2.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се средства одобравају по редоследу пријема захтева, односно одобрених кредитних линија од стране пословних банаке, до утрошка средстава.

2.2.10. Интензитет помоћи

Интензитет помоћи износи 80% редовне номиналне камате.

2.2.11. Индикатори - показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број поднетих захтева
2.	Број корисника кредитних линија са суфинансираном каматом
3.	Укупан износ ангажованих средстава пословне банке

2.2.12. Административна процедура

Суфинансирање камата за пољопривредне кредите спроводи се путем конкурса за остваривање права на кредитну подршку који расписује Градоначелник Града Ниша на основу утврђених критеријума. Конкурсом ће се дефинисати прихватљиви трошкови, потребна документација и сви специфични услови који нису дати у Програму.

Суфинансирање камате вршиће се искључиво за наменске кредите који се реализују плаћањем по профактури/фактури или по купопродајном уговору за набавку грла. Једна кредитна линија може се односити на више дефинисаних намена, а један корисник може поднети већи број захтева за суфинансирање камата за пољопривредне кредите до утврђеног лимита кредита.

Пословна банка даје информације и списак потребне документације за разматрање захтева и одобрење кредита потенцијалном кориснику кредита. Корисник, уз захтев, доставља Управи за пољопривреду и развој села уговор/предуговор о кредиту закључен са пословном банком и план отплате кредита. Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој Града Ниша утврђује да ли су испуњени услови за остваривање права на коришћење мере кредитне подршке и доноси одлуку о одобрењу средстава за суфинансирање камата за кредитне линије.

Средства ће се одобравати корисницима који испуњавају услове, редом на основу поднетих комплетних-прихватљивих захтева до утрошка расположивих средстава а најкасније до 31.12.2016. године.

Корисници кредита остварују право на уплату одобрених средства за суфинансирање доспеле и плаћене камате пословној банци, на основу потврде о плаћеној камати (каматни листови) највише два пута годишње. Начин реализације одобрених средстава за суфинансирање камата за пољопривредне кредите и обавезе корисника прецизираће се уговором.

2.3. Назив мере: Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава

Шифра мере: 101

2.3.1. Образложење

Основне карактеристике пољопривредног сектора на територији града Ниша су мала пољопривредна газдинства и неповољна структура пољопривредних газдинстава, односно уситњеност поседа, мали број грла стоке на породичним фармама, неадекватни производни и смештајни објекти, недовољна примена савремених технологија производње и увођење новог сортимента. Недовољна понуда пољопривредних производа одговарајућег квалитета и стандарда за локално и регионално тржиште (месо, воће, поврће и др.) и ниска продуктивност због техничко-технолошке опремљености газдинстава, чине нишки пољопривредни производ неконкурентим. Пољопривредна газдинства нису у могућности да сама обезбеде довољно средстава за модернизацију производње, због неповољног економског и социјалног стања.

Модернизацијом пољопривредних газдинстава у производном и технолошком смислу, могуће је побољшати економске аспекте и створити услове за испуњење захтева у области еколошког одржавања природних ресурса, заштите и добробити животиња и безбедности хране. Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014. - 2024. и Планом руралног развоја Нишавског округа 2012. - 2021. године, односно, приоритетом 1. конкурентна пољопривреда, општи циљ 1.2 специјализација и регионализација у пољопривредној производњи, као и општим циљем 1.3 – организационо јачање пољопривредне производње - развијени и модерно опремљени прерадни и складишни капацитети.

Преглед по секторима:

Сектор - Млеко

Најзначајнија грана сточарске производње је млекарство. Међутим, сви параметри производње су испод просека на нивоу државе. Постоји мали број газдинстава са више од 10 музних крава. У већини случајева, пољопривредна домаћинства имају 3-5 музних крава. Већина тих газдинстава нема сталних тржишних вишкова млека. Квалитет млека које се предаје млекарама није на завидном нивоу. Постојећи објекти су стари и нису грађени према технолошким нормама. Заступљени су традиционални системи узгоја.

Домаћинства која су се определила за специјализацију у оквиру овог сектора суочавају се са ограничењима у производњи – ограниченим капацитетом штала и/или недостатком земљишта за производњу хране за животиње.

Сточарску производњу карактерише позитиван тренд раста узгоја оваца и коза. На територији града Ниша, односно у сеоским насељима, према подацима се узгаја 3.784 козе, што је само део стада Нишавског округа које броји преко 14.000 животиња. Све ово указује да су узгој коза и прерада козјег млека последњих година јако порасли у јужној и југоисточној Србији, што је додатно подржано оснивањем удружења одгајивача коза и оваца. На територији града Ниша постоје мале породичне млекаре које се баве прерадом козијег млека и справљањем козјег сира и киселог млека, као и продајом на тржиштима Ниша, Београда и других градова.

Побољшање начина складиштења и хлађења млека, као и развој производа са додатом вредношћу су начини на који се може побољшати конкурентност и квалитет производа.

Сектор - Месо

Сектор производње меса карактерише релативно мали број мешовитих фарми које производе млеко и месо.

Стандардним товом говеда (400–600 kg) бави се симболичан број газдинстава. Мали број пољопривредних домаћинстава специјализован је за тов бикова. Она обично имају 10–20 грла у тову. У већини случајева, пољопривредна домаћинства продају телад масе 150–200 kg. Највећи број грла продаје се ради даљег това на специјализованим газдинствима у другим деловима Србије. На територији града нема великих газдинстава специјализованих за

овчарство и козарство, у смислу производње меса, а највећа стада имају око 100 - 150 оваца. Доминира традиционални систем узгоја.
Број савремених свињарских и живинарских газдинстава оријентисаних ка производњи за тржиште је симболичан. Та газдинства примењују добру технологију производње и остварују добре резултате. Међутим, она имају релативно мале производне капацитете. Највећа живинарска газдинства на територији града имају око 10.000 комада живине, док већина има 1.000-2.000 по производном циклусу.
Фарме које производе месо нису специјализоване, не користе правилно пашњаке и квалитет коришћене сточне хране није задовољавајући. Такође, користе се неодговарајућа технологија исхране као и неадекватни услови смештаја животиња. Интервенције у оквиру ове мере ће бити усмерене на подршку сектору како би се задовољили национални прописи и како би се приближили стандардима ЕУ у области добробити животиња и животне средине.

Сектор - Воће, грожђе, поврће и цвеће

Структуру биљне производње сеоског подручја града Ниша, карактерише велика хетерогеност и производња за сопствене потребе.
Просечна површина засада воћа по газдинству је око четвртине хектара. Само 45% засада су интензивни засади у којима се примењују адекватне агротехничке мере. Структура сортимента, неадекватан садни материјал, недостатак специјализоване механизације и недовољно површина које се наводњавају додатно угрожавају производњу.
У виноградарству, производњи вина и стоног грожђа, Ниш има веома богату традицију. Према Попису пољопривреде из 2012. године, виногради се налазе на површини од 801 ha.
Највећи део површина под поврћем је у власништву малих пољопривредних газдинстава. Њихова производња је намењена потрошњи у свежем стању, домаћинству и индустријској преради. Просечна површина под поврћем по газдинству је 0,30 ha. Структура и обим производње поврћа у Нишу нису задовољавајући и недовољно се користе могућности које пружају повољни агроклиматски услови за узгој раних сорти поврћа.
На територији града релативно мали број газдинстава се бави производњом цвећа и украсног биља и то углавном у заштићеном простору. То су углавном уско специјализована газдинства која су добро организована и сарађују међусобно по питању заједничке набавке инпута производње и пласмана производа. Према Попису пољопривреде из 2012. године укупна површина под цвећем и украсним биљем је 9 ha, и на отвореном и у заштићеном простору.
Интервенције у оквиру ове мере ће бити усмерене на подршку сектору за инвестициона улагања произвођача приликом заснивања нових производних засада и за инвестициона улагања у опрему и механизацију, што ће уз редовну примену савремене агротехнике давати високе, квалитетне и стабилне приносе.

Сектор - Остали усеви

У структури биљне производње највише је заступљена ратарска производња, која чини више од половине вредности пољопривредне производње (просечно 56% у периоду 2008–2012. године). Кретања на тржишту пољопривредних производа утицала су да се сетвена структура у последњих неколико година значајно измени. Површине под житима остале су релативно константне, али је у оквиру њих дошло до редистрибуције у правцу раста удела кукуруза на рачун смањења површина под пшеницом у укупно засејаним површинама. Овом мером се постиже унапређење и модернизовање ратарске производње.

Сектор - Пчеларство

Систем гајења је релативно екстензиван, са малим бројем кошница по домаћинству. Просечан принос меда по кошници је такође веома мали и креће се око 15 kg по кошници годишње али има и великих произвођача са више од 100 кошница. Последњих година присутан је тренд раста број кошница на територији града што је условљено високим нивоом незапослености и релативно ниским почетним улагањем за бављење пчеларством. Главни проблеми у пчеларству у овој регији су нестандардизован квалитет меда, мањак знања и непостојање великих купаца. Опремање газдинстава потребном опремом/модернизовање производње, повећање квалитета и кванитета производа су позитивни ефекти ове мере.

2.3.2. Циљеви мере

Општи циљеви:

Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; Повећање производње; Побољшање продуктивности и квалитета производа; Смањење трошкова производње; Унапређење техничко - технолошке опремљености; Одрживо управљање ресурсима и заштите животне средине; Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта; Усклађивање са правилима ЕУ, њеним стандардима, политикама и праксама.

Специфични циљеви по секторима:

Сектор-Млеко - Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње млека путем циљаних инвестиција на малим и средњим газдинствима; Повећање квалитета млека, нарочито у микробиолошком погледу (смањење броја бактерија и соматских ћелија; Усвајање добре пољопривредне праксе, као и прилагођавање производа захтевима савременог тржишта; Достизање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине; Унапређење производне инфраструктуре и опреме.

Сектор-Месо - Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње меса на малим и средњим газдинствима (говеда, овце, козе и крмаче/прасад); Унапређење квалитета меса говеда (систем крава-теле), коза, оваца и прасади у складу са националним ветеринарским стандардима; Достизање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине; Побољшање квалитета производње кроз инвестиције у опрему и објекте.

Сектор-Воће, грожђе, поврће и цвеће - Повећање површина у заштићеном и полузаштићеном простору; унапређење стања специјализоване механизације на газдинству; Побољшање складишних капацитета за воће, грожђе и поврће; Повећање површина под интензивним засадима; Повећање наводњаваних површина системом кап по кап; Повећање броја произвођача који производе вино са географским пореклом.

Сектор - Остали усеви - Унапређење стања механизације на газдинставима; Побољшање складишних капацитета; Повећање наводњаваних површина системом кап по кап;

Сектор - Пчеларство - Повећање производње пчеларских производа; Повећање прихода у домаћинствима која се баве пчеларском производњом; Повећање степена запослености у сектору; Достизање стандарда у области заштите животне средине

2.3.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије

Није применљиво.

2.3.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници мере су физичка лица – носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава, а за инвестицију 101.3.5. су и удружења регистрованих пољопривредних произвођача.

2.3.5. Економска одрживост

Економску одрживост подносилац захтева у обавези је да докаже кроз бизнис план, за инвестиције укупне вредности веће од 900.000,00 динара.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике

Општи критеријуми за кориснике по овој мери су:

- пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом;
- пребивалиште и производња на територији Града Ниша;
- потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у јавним фондовима;
- испуњење доспелих обавеза по раније одобреним захтевима финансираним из средстава буџета Града Ниша.

2.3.7. Специфични критеријуми

Сектор - Млеко

Прихватљиви корисници за све инвенстиције у сектору су пољопривредна газдинства која поседују од 3 -19 грла приплодних говеда (одрасле краве или јунице преко 14 месеци).

Сектор - Месо

Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која поседују од 3 -19 грла говеда или 20-149 одраслих оваца или од 15 -149 одраслих коза или од 5-99 одраслих свиња или од 1.000 до 3.999 бројлера.

Сектор - Воће, грожђе, поврће и цвеће

Прихватљиви корисници за инвестицију 101.3.1 су пољопривредна газдинства која заснивају производни засад једне воћне врсте или винограда на површини од: 0,15 ha за коштичаво воће и леску; од 0,15 ha за јабучасто воће у условима наводњавања; од 0,50 ha за орах; од 0,10 ha за јагодасто воће и од 0,15 ha за виноград.

Прихватљиви корисници за инвестицију 101.3.4 су пољопривредна газдинства која планирају инвестирање у заштићени простор на површини од најмање 0,03 ha или полузаштићени простор на површини од најмање 0,20 ha;

Прихватљиви корисници за остале инвестиције из овог сектора су пољопривредна газдинства са 0,15-1,9 ha јагодастог воћа или са 0,15-4,99 ha другог воћа или са 0,15-50 ha цвећа или са 0,15 – 100 ha винове лозе, односно уколико имају производњу у затвореном простору од 0,03 – 0,05 ha или повртарску производњу/ производњу лековитог или украсног биља/ на 0,20 -0,5 ha на отвореном.

Сектор - Остали усеви

Прихватљиви корисници за све инвенстиције су пољопривредна газдинства која имају најмање 1ha земљишта под усевима.

Сектор - Пчеларство

Прихватљиви корисници за инвестицију који имају од 10 - 500 кошница на почетку инвестиције.

2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере

	Шифра инвестиције	Назив инвестиције
Сектор Млеко	101.1.1.	Набавка квалитетних приплодних јуница млечних раса или сименталског говечета
	101.1.2.	Изградња објеката за смештај животиња и набавка опреме за наведене објекте (опрема за изђубравање, опрема за напајање, за вентилацију, опреме за мужу, исхрану животиња, итд.)
	101.1.5.	Изградња објеката за манипулацију, одлагање и обраду стајњака
	101.1.6.	Набавка опреме и механизације за припрему, дистрибуцију и складиштење концентроване и кабасте сточне хране на газдинству (сено, силажа, сенажа, итд.)
	101.1.7.	Механизација/опрема за манипулацију, одлагање и апликацију стајњака
	101.1.8.	Набавка опреме за мужу или затворених система за мужу у слободном и везаном систему држања
	101.1.9.	Набавка преносне опреме за мужу
	101.1.10.	Набавка опреме за хлађење и складиштење млека

Сектор Месо	101.2.1.	Набавка квалитетних говеда, оваца, коза и свиња товних раса
	101.2.2.	Изградња и опремање објеката за смештај животиња
	101.2.3.	Изградња објеката/просторија за складиштење концентроване и кабасте сточне хране (сено, силажа, сенажа, итд)
	101.2.4.	Набавка опреме и механизације за припрему, руковање и дистрибуцију концентроване и кабасте сточне хране на газдинству (сено, силажа, сенажа, итд), електричне ограде и термо – појилице
	101.2.5.	Изградња објеката за манипулацију, одлагање и примену стајњака у случају затвореног држања на фармама и набавка опреме/механизације за ове сврхе
	101.2.6.	Изградња боксова за држање крмача, прасилишта и одгајалишта за прасад
Сектор Воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће	101.3.1.	Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матичних засада воћака, хмеља и винове лозе, као и постављање противградних мрежа, објеката и набавка опреме и средстава за тестирање, клонску селекцију, сертификацију, конзервацију и мултипликацију садног материјала
	101.3.2.	Набавка воћарско-виноградарских трактора до 100 kW, риголера, подривача и машина за резидбу, тарупирање и бербу
	101.3.3.	Набака механизације и опреме за сетву, садњу, заштиту биља и наводњавање/одводњавање за воћарску и виноградарску производњу, производњу садног материјала и повртарску производњу (укључујући и производњу расада и цвећарство) на отвореном пољу; набавка механизације за воћарско-виноградарску производњу (набавка прецизних машина за сетву, машина за расађивање расада, висококвалитетних прскалица или атомизера за заштиту од болести, корова и штеточина; набавка система са микропрскалицама за заштиту воћњака, винограда и расадника од измрзавања; набавка противградних мрежа и пратеће опреме; набавка система кап по кап; набавка пластичних фолија, агротекстила и прскалица за наводњавање)
	101.3.4.	Изградња стакленика и набавка опреме и/или материјала за повртарску производњу и производњу јагодастог воћа, као и расадничарску производњу и цвећарство у заштићеном и полузаштићеном простору (набавка конструкција за пластенике и стакленике, високо квалитетних вишегодишњих, вишеслојних фолија за пластенике, система за загревање пластеника, система за вештачко осветљавање, система за наводњавање/одводњавање и ђубрење водотопивим ђубривима и столова за производњу расада) за пластенике и стакленике
	101.3.5.	Изградња капацитета за скупљање и складиштење воћа, грожђа, садног материјала и поврћа (изградња хладњача и УЛО хладњача већег капацитета, хладњача за дугорочно складиштење производа; изградња хладњача и капацитета за чување и припрему за отпремање садног материјала; изградња центара за скупљање и припрему воћа, грожђа и поврћа за тржиште са хладњачама мањег капацитета, као и за набавку опреме за припрему воћа, грожђа и поврћа за тржиште и опреме за паковање и набавка машина за прање, полирање, чишћење, сортирање, оцену и паковање производа, као и набавка палета за дугорочно складиштење производа
Сектор Остали усеви	101.4.1	Набавка трактора за ратарску производњу
	101.4.2	Набавка комбајна за жетву и бербу

(житарице, индустријско, ароматично и зачинско биље и др.)	101.4.3.	Набавка прикључних машина за жетву и бербу
	101.4.4.	Набавка машина за обраду земљишта
	101.4.5.	Набавка сејалица
	101.4.6.	Набавка прскалица за прихрану и заштиту биљака од болести, штеточина и корова
	101.4.8.	Изградња и опремање складишта за чување зрнастих производа
	101.4.9.	Изградња сушара за индустријско, зачинско и лековито биље
	101.4.10.	Инвестиције у изградњу и/или опремање постројења за обновљиве изворе енергије за сопствену потрошњу: посебно у соларне електране, електране на биомасу, даљинске системе грејања, котлове за сагоревање биомасе
Сектор Пчеларство	101.5.1.	Набавка нових пчелињих друштава
	101.5.2.	Набавка опреме за пчеларство

Изградња подразумева изградњу, доградњу, реконструкцију и адаптацију у смислу Закона о планирању и изградњи

2.3.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се подстицајна средства за инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава одобравају по редоследу пријема комплетних-прихватљивих захтева до утрошка средстава.

2.3.10. Интензитет помоћи

СЕКТОР	***ПОДСТИЦАЈИ***		
	Мин.	***Макс.***	***млади /жене***
Млеко	50%	50%	+10%
Месо	50%	50%	+10%
Воће, грожђе и поврће	40%	60%	+10%
Остали усеви	50%	50%	+10%
Пчеларство	60%	60%	+10%

Износи подстицаја дати су у процентима у односу на износ инвестиције без ПДВ-а. Додатних 10% одобрава се када су носиоци газдинства млади - млађи од 40 година у тренутку подношења пријаве и додатних 10% одобрава се када су носиоци газдинства жене, тако да је могућ интензитет подстицаја од највише 80%. (Млади и жене могу остварити наведени додатни подстицај уколико су носиоци газдинства које је први пут регистровано у 2016. години односно уколико су евидентирани као носиоци газдинства у текућој и претходној години). Максимални износи подстицаја по кориснику је 600.000,00 динара.

2.3.11. Индикатори - показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број поднетих захтева
2.	Укупан број подржаних пројеката
3.	Површина под новим вишегодишњим засадима
4.	Број набављених грла
6.	Број новонабављене механизације
7.	Површина под заштићеним простором
8.	Број кошница

2.3.12. Административна процедура

Мера 101 - Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава реализоваће се путем конкурса који расписује Градоначелник Града Ниша на основу утврђених критеријума. Конкурс ће се објавити путем електронских медија и биће отворен до утрошка средстава, а најкасније до 05.11.2016. године. Конкурсом ће се дефинисати прихватљиви трошкови, потребна документација и сви специфични услови који нису дати у Програму.

Пријем захтева, у складу са конкурсним условима, вршиће Управа за пољопривреду и развој села. Детаљне административне провере се спроводе ради утврђивања да ли је захтев потпун, благовремен и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. После административне контроле, прихватљиви захтеви ће бити проверени теренским обиласком газдинстава потенцијалних корисника. Корисници, у току трајања конкурса, моћи ће да поднесу захтеве за коришћење подстицајних средстава за највише две инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава и то у оквиру једног сектора.

Коначну одлуку о расподели и коришћењу подстицајних средстава за инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава доноси Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој Града Ниша. Средства се одобравају корисницима који испуњавају услове, редом на основу поднетих комплетних-прихватљивих захтева до утрошка расположивих средстава. Начин реализације одобрених подстицајних средстава и обавезе корисника прецизираће се уговором. За инвестицију 101.3.4. одобрена средства ће се исплаћивати у две рате и то 30% по одобрењу, а 70% по реализацији инвестиције.

Део средстава у износу од 15.580.000,00 динара искористиће се за измирење обавеза из 2014. и 2015. године за одобрена подстицајна средства по Програмима мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Ниша за 2015. годину, односно за 2014. годину.

2.4. Назив мере: Инвестиције за прераду и маркетинг пољопривредних и рибарских производа

Шифра мере: 103

2.4.1. Образложење

Приступ тржишту и задовољавање потреба савременог потрошача захтевају прилагођавање обима и квалитета производње, а посебно испуњење хигијенских стандарда производа, као и усаглашавање са стандардима у области безбедности хране и очувања животне средине. Рурална подручја имају дугу традицију у преради различитих анималних и биљних производа на газдинству тако да постоје расположиви потенцијали који могу обогатити локалну понуду и омогућити запошљавање становништва. На територији града постоји потреба за инвестицијама које би омогућиле већу продуктивност производње, развој технологија и јачање производног ланца.

Подржаваће се инвестиције у већ постојећу прераду као и у развој нових производа, процеса и технологија. Овом мером поред индивидуалних пољопривредних газдинстава обухватиће се и предузетници и правна лица. Подстицањем прераде и маркетинга на породичним пољопривредним газдинствима доприноси се повећању конкурентности на тржишту и дугорочној одрживости газдинства, а подстицањем прераде код правних лица омогућава се сигурнији пласман произвођачима сировине на локалу.

Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014 - 2024. и Планом руралног развоја Нишавског округа 2012 - 2021. године, односно, приоритетом 1.конкурентна пољопривреда, општи циљ 1.2 специјализација и регионализација у пољопривредној производњи, као и општим циљем 1.3 – Развијени и модерно опремљени прерадни и складишни капацитети.

Преглед по секторима:

Сектор: Млеко и маркетинг

Сектором доминирају мали произвођачи - газдинства на којима је до 10 музних крава, али се јавља позитиван тренд раста узгоја оваца и коза. Број регистрованих газдинстава за прераду млека на газдинствима је веома мали. Подршку треба усмерити на повећање броја регистрованих произвођача сирева и других млечних производа.

Сектор: Месо и маркетинг

Прерадни капацитети у овом сектору доста утичу на ниво конкурентности производа на тржишту. На подручју града постоје капацитети за поједине технолошке поступке у оквиру сектора, али постоји и потреба за њиховим унапређењем.

Сектор: Воће, грожђе и поврће и маркетинг

На територији града све је већи број газдинстава који се баве узгојем воћа, винове лозе и поврћа тако да се јавља потреба за унапређењем сектора прераде и маркетинга производа. Присутан је и недостатак капацитета за паковање - савремених пакерица и амбалаже која испуњава стандарде о безбедности хране.

2.4.2. Циљеви мере

Општи циљеви: стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; побољшање конкурентности породичних газдинстава; повећање додате вредности пољопривредних производа повећавањем ефикасности у преради; побољшање квалитета производа уз испуњавање стандарда из области безбедности хране и заштите животне средине; увођење нових технологија и иновација и отварање нових тржишних могућности; очување производње традиционалних домаћих производа; одрживо управљање ресурсима и заштите животне средине; прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта.

Специфични циљеви по секторима:
Сектор – Млеко и маркетинг - Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости прераде млека путем циљаних инвестиција на малим и средњим газдинствима; повећање квалитета млечних производа, нарочито у микробиолошком погледу; усвајање добре пољопривредне праксе, као и прилагођавање производа захтевима савременог тржишта;
Сектор - Месо и маркетинг - Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости прераде меса;
Сектор - Воће, грожђе и поврће и маркетинг - Успостављање нових прерађивачких погона; прилагођавање производа захтевима савременог тржишта.

2.4.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије
Није применљиво.

2.4.4. Крајњи корисници
Крајњи корисници мере су физичка лица, предузетници и правна лица уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и удружења регистрованих пољопривредних произвођача.

2.4.5. Економска одрживост
Економску одрживост подносилац захтева у обавези је да докаже кроз бизнис план, за инвестиције укупне вредности веће од 600.000,00 динара.

2.4.6. Општи критеријуми за кориснике
Општи критеријуми за кориснике по овој мери су:
- пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом;
- пребивалиште и производња на територији Града Ниша;
- потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у јавним фондовима;
- испуњење доспелих обавеза по раније одобреним захтевима финансираним из средстава буџета Града Ниша;
- да има у својини, односно под закупом објекат (најмање на период пет година рачунајући од календарске године подношења захтева) у којем се реализује инвестиција и да је на територији Града Ниша;
- предузетник, правно лице и удружење да је регистровано код Агенције за привредне регистре.

2.4.7. Специфични критеријуми
Сектор - Млеко и маркетинг
За инвестицију 103.1 - по реализацији инвестиције да буду испуњени ветеринарско-санитарни услови, односно корисник је у обавези да добије решење о испуњености ветеринарско-санитарних услова и услова хигијене хране издато од стране ресорног Министарства.
Сектор Воће, грожђе и поврће (укључујући и печурке) и маркетинг
Физичка лица су прихватљиви корисници уколико имају засновану производњу на минимум 0,5ха воћа, поврћа, односно 0,2 ха у заштићеном простору на сопственом пољопривредном газдинству.

2.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере

	Шифра инвестиције	Назив инвестиције
Сектор млеко и маркетинг	103.1.1.	Изградња објеката за прераду млека и производњу млечних производа
	103.1.7.	Инвестиције у изградњу и/или реконструкцију и/или опремање постројења за обновљиве изворе енергије за сопствену потрошњу: посебно у соларне електране, електране на биомасу, даљинске системе грејања, котлове за сагоревање биомасе
Сектор месо и маркетинг	103.2.10.	Инвестиције у изградњу и/или опремање постројења за обновљиве изворе енергије за сопствену потрошњу: посебно у соларне електране, електране на биомасу, даљинске системе грејања, котлове за сагоревање биомасе
Сектор воће, грожђе, поврће (укључујући и печурке) и маркетинг	103.3.1.	Изградња објеката за прераду
	103.3.2.	Набавка нове опреме и уређаја за сушење воћа, грожђа и поврћа, као и њихових производа
	103.3.3.	Набавка нове опреме и уређаја за замрзавање воћа и поврћа, као и њихових производа
	103.3.4.	Набавка нове опреме и уређаја за бланширање, пастеризацију и стерилизацију производа
	103.3.5.	Набавка нове опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије
	103.3.6.	Набавка нове опреме за пријем, прераду, пуњење и паковање воћа, грожђа и поврћа, као и њихових производа
	103.3.7.	Набавка нове опреме, уређаја и репроматеријала за производњу вина, ракија и других алкохолних пића
	103.3.10.	Инвестиције у изградњу и/или опремање постројења за обновљиве изворе енергије за сопствену потрошњу: посебно у соларне електране, електране на биомасу, даљинске системе грејања, котлови за сагоревање биомасе, измењивачке пумпе

Изградња подразумева изградњу, доградњу, реконструкцију и адаптацију у смислу Закона о планирању и изградњи

2.4.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се подстицајна средства за инвестиције за прераду и маркетинг пољопривредних производа одобравају по редоследу пријема комплетних - прихватљивих захтева до утрошка средстава.

2.4.10. Интензитет помоћи

СЕКТОР	ПОДСТИЦАЈИ		
	Мин.	Макс.	млади /жене
Млеко	50%	50%	+10 %
Месо	50%	50%	+10%
Воће, грожђе и поврће	50%	50%	+10%

Износи подстицаја дати су у процентима у односу на износ инвестиције без ПДВ-а. Додатних 10% одобрава се када су носиоци газдинства млади - млађи од 40 година у тренутку подношења пријаве и додатних 10% одобрава се када су носиоци газдинства жене, тако да је могућ интензитет подстицаја од највише 70%. (Млади и жене могу остварити наведени додатни подстицај уколико су носиоци газдинства које је први пут регистровано у 2016. години односно уколико су евидентирани као носиоци газдинства у текућој и претходној години). Максимални износи подстицаја по кориснику је 600.000,00 динара.

2.4.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број поднетих захтева
2.	Укупан број подржаних пројеката
3.	Број инвестиција у изградњу и/или опремање постројења за обновљиве изворе енергије за сопствену потрошњу
4.	Број инвестиција у прерађивачке капацитете

2.4.12. Административна процедура

Мера 103 - Инвестиције за прераду и маркетинг пољопривредних и рибарских производа реализоваће се путем конкурса који расписује Градоначелник Града Ниша на основу утврђених критеријума. Конкурс ће се објавити путем електронских медија и биће отворен до утрошка средстава, а најкасније до 05.11.2016. године. Конкурсом ће се дефинисати прихватљиви трошкови, потребна документација и сви специфични услови који нису дати у Програму.

Пријем захтева, у складу са конкурсним условима, вршиће Управа за пољопривреду и развој села. Детаљне административне провере се спроводе ради утврђивања да ли је захтев потпун, благовремен и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. После административне контроле, прихватљиви захтеви ће бити проверени теренским обиласком газдинстава потенцијалних корисника. Корисници ће моћи да поднесу захтев за само једну инвестицију у оквиру мере.

Коначну одлуку о расподели и коришћењу подстицајних средстава за инвестиције за прераду и маркетинг пољопривредних производа доноси Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој Града Ниша. Средства се одобравају корисницима који испуњавају услове, редом на основу поднетих комплетних - прихватљивих захтева до утрошка расположивих средстава. Начин реализације одобрених подстицајних средстава и обавезе корисника прецизираће се уговором.

2.5. Назив мере: Обнављање пољопривредног производног потенцијала нарушеног елементарним непогодама и катастрофалним догађајима и увођење одговарајућих превентивних активности

Шифра мере: 104

2.5.1.Образложење

Штете на пољопривредним усевима, стоци и другим ресурсима редован су пратилац пољопривредне производње, посебно од временских непогода на усевима и штете које причињава дивљач на стоци. Штете већег обима превазилазе могућност санирања од стране произвођача и могу озбиљно да угрозе опстанак газдинства, а тиме и дугорочно одрживи развој производње.

Мера 104 на територији Града Ниша спроводиће се пре свега у делу превентивних активности и то путем подизања нивоа функционалности система одбране од града и подстицањем регистрованих пољопривредних произвођача да осигуравају усеве, плодове, вишегодишње засаде, расаднике и животиње.

Систем одбране од града је део јединственог система заштите и спасавања људи, материјалних и културних добара и животне средине од елементарних непогода и других несрећа. Субјекти система одбране од града су органи државне управе, аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе, а Статутом Града Ниша прописано је да је Град Ниш, у складу са Уставом и законом, надлежан да организује заштиту од елементарних и других већих непогода.

Систем противградне заштите на територији Града Ниша чини 12 противградних станица и на свакој се ангажују по два стрелца. Сезона одбране од града траје 6 месеци и то од 15. априла до 15.октобра.

Обезбеђењем додатних количина противградних ракета адекватног домета подиже се ниво ефикасности противградног система и смањује могућност материјалних штета у пољопривредној производњи као и на имовини грађана.

Мали број пољопривредних газдинстава врши осигурање пољопривредне производње и користи могућност субвенционисања премије осигурања. Подршка се спроводи већ неколико година и показује позитиван ефекат у смислу повећања броја корисника и прихватања осигурања као реалне потребе у односу на микро и макро климатске појаве и друге негативне утицаје на пољопривредну производњу.

Ова мера је у складу са националном и локалном аграрном политиком, односно Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014 - 2024., као и са Планом руралног развоја Нишавског округа 2012 - 2021. године, приоритетом 1. - Конкурентна пољопривреда, општи циљ 1.4 – организационо јачање пољопривредне производње.

2.5.2. Циљеви мере

Краткорочно и дугорочно смањивање дугорочно негативних последица штета проузрокованих елементарним непогодама и катастрофалним догађајима као и стабилност дохотка пољопривредних газдинстава су општи циљеви ове мере, а подизање нивоа ефикасности противградног система и повећање броја корисника који осигуравају своју пољопривредну производњу су специфични циљеви ове мере.

2.5.3.Веза са мерама Националног програма за рурални развој

Није применљиво.

2.5.4.Крајњи корисници

Крајњи корисници мере:

- за инвестицију 104.1. је јединица локалне самоуправе - Град Ниш

- за инвестицију 104.3. су физичка лица - носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава
-

2.5.5.Економска одрживост

Није применљиво.

2.5.6. Општи критеријуми за кориснике

Општи критеријуми за кориснике – физичка лица, по овој мери су:

- пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом;
- пребивалиште и производња на територији Града Ниша;
- потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у јавним фондовима;
- испуњење доспелих обавеза по раније одобреним захтевима финансираним из средстава буџета Града Ниша.

2.5.7. Специфични критеријуми

Специфични критеријуми се не примењују при реализацији ове мере.

2.5.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
104.1.	Улагање у заштиту од елементарних непогода, неповољних климатских прилика и катастрофалних догађаја
104.3.	Осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња

2.5.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере.

Средства за осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња одобравају се по редоследу пријема комплетних – прихватљивих захтева до утрошка средстава.

2.5.10.Интензитет помоћи

Интезитет помоћи износи:

- за инвестицију 104.1, односно за планирану набавку око 50 противградних ракета - 100% ;
- за инвестицију 104.3. - 70% од висине премије осигурања без урачунатог пореза на премију неживотног осигурања за површине односно животиње пријављене у складу са законом којим се уређује пољопривреда и рурални развој.

2.5.11.Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број поднетих захтева
2.	Укупан број подржаних газдинстава за регрес премије осигурања за усеве, плодове, вишегодишње засаде, расаднике и животиње
3.	Број набављених ракета

2.5.12.Административна процедура

Меру, у делу заштите од елементарних непогода, неповољних климатских прилика и катастрофалних догађаја реализује Град Ниш - Управа за пољопривреду и развој села у сарадњи са Радарским центром Ниш и Републичким хидрометеоролошким заводом, односно са субјектима система одбране од града у складу са Законом о одбрани од града. По доношењу одлуке надлежног органа Града Ниша о набавци и донацији противградних ракета спровешће се поступак јавне набавке. Набављене противградне ракете, са пратећом документацијом, испоручиће се Радарском центру Ниш.

Мера, у делу регресирања за премију осигурања за усеве, плодове, вишегодишње засаде, расаднике и животиње реализоваће се путем конкурса који расписује Градоначелник Града Ниша на основу утврђених критеријума. Уз захтев се прилаже копија полисе осигурања издата од стране друштва за осигурање, потврда о извршеном плаћању укупне премије осигурања издата у периоду од 1. октобра претходне до 31. октобра текуће године за полисе закључене у 2015. и 2016. години и извод из регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор. Конкурсом ће се дефинисати и сви специфични услови који нису дати у Програму.

Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој Града Ниша утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење регреса за премију осигурања и доноси одлуку о исплати регреса за премију осигурања. Средства се одобравају корисницима који испуњавају услове, редом на основу поднетих комплетних - прихватљивих захтева, до утрошка расположивих средстава, а крајњи рок за подношење захтева је 05.11.2016. године.

Део средстава у износу од 1.020.000 динара искористиће се за измирење обавеза из 2015. године за регресе за премију осигурања за усеве, плодове, вишегодишње засаде, расаднике и животиње одобрене по Програму мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Ниша за 2015. годину.

Назив мере: Органска производња

Шифрамере: 201.3.

2.6.1. Образложење

Органска производња је систем одрживе пољопривреде који се базира на високом поштовању еколошких принципа путем рационалног коришћења природних ресурса, употребе обновљивих извора енергије, очувања природне разноликости и заштите животне средине. То је начин производње који мора да поштује строге законске норме, и управо из тога произилазе предности органских производа који представљају синоним за заштиту здравља и живота људи, природе и околине. Законом и подзаконским актима детаљно су регулисана сва питања која се односе на методе органске производње, контролу и сертификацију, прераду, складиштење, транспорт, промет и обележавање органских производа, а поштовање стандарда и законски прописаних је под стручним надзором органа државне управе.
Органски производи су све више тражени и имају већу тржишну вредност тако да овај вид производње омогућава остваривање значајног профита на малим пољопривредним газдинствима. Органска производња може значајно допринети развоју руралних подручја, а тиме и пољопривреде уопште и неопходно је континуирано спровођење подстицаја за овај вид производње.
Потенцијал развоја органске производње на територији Града Ниша огледа се пре свега у уситњеном поседу и земљишту које није контаминирано штетним материјама као и у повољним климатским условима.
Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014 - 2024. и Планом руралног развоја Нишавског округа 2012 - 2021. године, односно, приоритетом 1. конкурентна пољопривреда, општи циљ 1.3 - развијени и модерно опремљени прерадни и складишни капацитети.

2.6.2. Циљеви мере
Општи циљеви мере су развој одрживе пољопривредне производње уз очување еко система и заштиту животне средине, подизање квалитета пољопривредних производа и заштита здравља људи, повећање конкурентности производа и стабилност дохотка пољопривредних газдинстава, а специфични циљеви су повећање обима органске производње и повећање броја пољопривредних газдинстава која се баве органском производњом.

2.6.3. Веза са мерама националним програмима за рурални развој и пољопривреду
Није применљиво.

2.6.4. Крајњи корисници
Крајњи корисници мере су физичка лица – носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава.

2.6.5. Економска одрживост
За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.6.6. Општи критеријуми за кориснике
Општи критеријуми за кориснике по овој мери:

- пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом;
- пребивалиште и производња на територији Града Ниша;
- потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима

- испуњење доспелих обавеза по раније одобреним захтевима финансираним из средстава буџета Града Ниша.

2.6.7. Специфични критеријуми за кориснике

Прихватљиви корисници за све инвенстиције су пољопривредна газдинства која имају закључен уговор о вршењу контроле и сертификације у органској производњи са овлашћеном контролном организацијом који важи за годину у којој се подноси захтев за коришћење подстицаја.

2.6.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
201.3.1.	Садни и семенски материјал дозвољен за употребу у органској производњи
201.3.2.	Контрола и сертификација
201.3.3.	Друге инвестиције које се односе на органску производњу а део су свих осталих мера руралног развоја

2.6.9. Критеријуми селекције

При избору корисника подстицаја за меру - Органска производња - оцењиваће се:

Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
Подносилац захтева је лице млађе од 40 година	да/не	25/0
Подносилац захтева је жена	да/не	15/0
Корисник је члан задруге или удружења	да/не	25/0
Инвестиције су усмерене на смањење негативног утицаја на животну средину	да/не	20/0

2.6.10. Интензитетпомоћи

Износ подстицаја је 50% у односу на износ инвестиције без ПДВ-а, а максимални износ подстицаја по кориснику је 250.000,00 динара.

2.6.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број поднетих захтева.
2.	Укупан број подржаних пројеката.
3.	Површина под органском производњом.
4.	Број регистрованих пољопривредних газдинстава која су сертификовала пољопривредну производњу у 2016. годнни

2.6.12. Административна процедура

Мера 201.3. - Органска производња, реализоваће се путем конкурса који расписује Градоначелник Града Ниша на основу утврђених критеријума. Конкурс ће се објавити путем електронских медија. Конкурсом ће се дефинисати прихватљиви трошкови, потребна документација и сви специфични услови који нису дати у Програму.

Пријем захтева, у складу са конкурсним условима, вршиће Управа за пољопривреду и развој села. Детаљне административне провере се спроводе ради утврђивања да ли је захтев потпун, благовремен и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. После административне контроле, прихватљиви захтеви ће бити проверени теренским обиласком газдинстава потенцијалних корисника. Корисници ће моћи да поднесу захтев за коришћење подстицајних средстава за највише две различите инвестиције у оквиру мере.

Применом дефинисаних критеријума извршиће се рангирање прихватљивих захтева. У случају када постоји више пројеката са истим бројем бодова према критеријумима за рангирање, предност добија онај са ранијим датумом подношења потпуног захтева. У случају када је поднет мањи број захтева који испуњавају услове и који су прихватљиви, од расположивих средстава за подршку, ранг листа неће бити креирана.

Коначну одлуку о расподели и коришћењу подстицајних средстава за инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава доноси Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој Града Ниша. Начин реализације одобрених подстицајних средстава и обавезе корисника прецизираће се уговором.

2.7. Назив мере: Економске активности у смислу додавања вредности пољопривредним производима као и увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла

Шифра мере: 304

2.7.1. Образложење

Према дефиницији Међународне организације за стандардизацију, стандарди су документовани споразуми који садрже техничке спецификације или друге прецизне критеријуме који се морају стално користити како би се осигурало да су материјали, производи, процеси или услуге у складу са упутствима.

Стандарди квалитета за већину производа прописани су посебним подзаконским прописима, односно правилницима којима се ближе прописују услови у погледу квалитета хране. Република Србија је у процесу сталног усклађивања ових правилника о квалитету хране са важећим прописима ЕУ и другим међународно признатим стандардима.

Стандарди се односе на широки спектар питања од квалитета, безбедности хране, техничких захтева, правила паковања, па све до разних етичких, еколошких и социјалних питања.

Како би се побољшао квалитет као и сама конкурентност пољопривредних и прехрамбених производа, неопходна је имплементација стандарда. Произвођачи и прерађивачи који имају неке од захтеваних стандарда биће боље позиционирани на тржишту, имаће већу конкурентност и продуктивност, а самим тим и олакшану продају на тржишту.

Услед повећаног броја криза везаних за безбедност хране, долази до растућег броја захтева за безбедним производима, посебно од стране великих трговаца и прерађивача. Ово постаје главни разлог за имплементацију сертификационих шема у целом ланцу снабдевања. Ако произвођачи и прерађивачи желе да снабдевају неке од већих трговачких ланаца, они морају да имају неке од захтеваних стандарда.

Овом мером планирана су подстицајна средства за увођење стандарда квалитета и сертификацију у пољопривредној производњи и преради истих. Подстицајна средства ће се додељивати пољопривредним произвођачима, њиховим удружењима за процес увођења стандарда и сертификацију пољопривредне производње.

Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014 - 2024. године и Планом руралног развоја Нишавског округа 2012 - 2021. године, односно, приоритетом 1.конкурентна пољопривреда, општи циљ - организационо јачање пољопривредне производње и 1.4. развијени и модерно опремљени прерадни и складишни капацитети.

2.7.2. Циљеви мере

Општи циљеви мере су подизање квалитета примарних и прерађених пољопривредних производа и заштита здравља људи, повећање конкурентности производа и стабилност дохотка пољопривредних газдинстава, а специфични циљеви су повећање обима производње и повећање броја пољопривредних газдинстава који се укључују у регистроване шеме квалитета.

2.7.3. Веза са мерама националним програмима за рурални развој и пољопривреду

Није применљиво

2.7.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници мере су физичка лица – носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава и удружења.

2.7.5. Економска одрживост

За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.7.6. Општи критеријуми за кориснике

Општи критеријуми за кориснике по овој мери:

- пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом;
- пребивалиште и производња на територији Града Ниша;
- потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у јавним фондовима;
- испуњење доспелих обавеза по раније одобреним захтевима финансираним из средстава буџета Града Ниша;
- да је удружење регистровано код Агенције за привредне регистре.

2.7.7. Специфични критеријуми за кориснике

Прихватљиви корисници су они који имају закључен уговор о вршењу контроле производње са овлашћеном сертификационом кућом који важи за годину у којој се подноси захтев за коришћење подстицаја.

2.7.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
304.4.	Подршка за увођење система квалитета

2.7.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се средства одобравају по редоследу пријема комплетних - прихватљивих захтева до утрошка средстава.

2.7.10. Интензитет помоћи

Износи подстицаја је 50% у односу на износ инвестиције без ПДВ-а, а максимални износ подстицаја за физичка лица је 100.000,00 динара, а за удружења 200.000,00 динара.

2.7.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број поднетих захтева.
2.	Укупан број подржаних пројеката у преради (млекаре, сушаре, др.)
3.	Укупан број подржаних пројеката у биљној производњи
4.	Укупан број подржаних пројеката у сточарској производњи

2.7.12. Административна процедура

Мера 304 - Економске активности у смислу додавања вредности пољопривредним производима као и увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла, реализоваће се путем конкурса који расписује Градоначелник Града Ниша на основу утврђених критеријума. Конкурс ће се објавити путем електронских медија. Конкурсом ће се дефинисати

прихватљиви трошкови, потребна документација и сви специфични услови који нису дати у Програму.
Пријем захтева, у складу са конкурсним условима, вршиће Управа за пољопривреду и развој села. Детаљне административне провере се спроводе ради утврђивања да ли је захтев потпун, благовремен и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. После административне контроле, прихватљиви захтеви ће бити проверени теренским обиласком газдинстава потенцијалних корисника. Коначну одлуку о расподели и коришћењу подстицајних средстава за увођење система квалитета донеће Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој Града Ниша. Средства се одобравају корисницима који испуњавају услове, редом на основу поднетих комплетних-прихватљивих захтева до утрошка расположивих средстава. Начин реализације одобрених подстицајних средстава и обавезе корисника прецизираће се уговором.

2.8. Назив мере: Трансфер знања и развој саветодавства - Унапређење обука у области пољопривреде и руралног развоја

Шифра мере: 305

2.8.1. Образложење

Одрживи развој пољопривреде и руралних подручја захтева да буде заснован на праћењу нових технологија, стручном усавршавању и константном трансферу знања и информација. Пољопривредни произвођачи и сеоско становништво све теже успевају да самостално, без икакве стручне помоћи примењују иновације у производњи, пласману, развоју непољопривредних делатности, маркетингу и другим активностима везаним за развој руралних средина.

На недостатак знања и додатних вештина код сеоског становништва упућују и подаци да само 2% носиоца газдинстава имају стечено средње и високо стручно образовање из области пољопривреде, а највећи део носиоца газдинстава имају знање стечено праксом.

Управа за пољопривреду и развој села Града Ниша, ПССС Ниш, Ветеринарски специјалистички институт, Центар за виноградарство и винарство Ниш, удружења пољопривредних произвођача, удружења грађана која су основана ради обављања промотивних и непољопривредних делатности за развој села су битни носиоци едукативних и информативно промотивних активности у руралним срединама.

Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014.–2024. и Планом руралног развоја Нишавског округа 2012 - 2021. године, односно, приоритетом 1. конкурентна пољопривреда, општи циљ 1.4 – организационо јачање пољопривредне производње и приоритетом 2. подигнут квалитет живота у руралним срединама, општи циљ 2.2 – побољшање услова живота у сеоским срединама.

Облици стицања нових знања – стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности биће усмерене на пољопривредне произвођаче, сеоско становништво и на стручњаке локалног агросектора, из свих пољопривредних и непољопривредних области, који ће резултате стручног усавршавања користити за даљи рурални развој на подручју Града Ниша.

Подршка информативним активностима обухватиће подршку промоције развојних потенцијала и потреба села, очувања традиције, подршку активностима везаним за подизање нивоа пласмана производа и услуга и активностима везаним за развој села у образовном, здрвственом, културном, спортском, социолошком и осталим аспектима, који ће утицати на побољшање квалитета живота сеоског становништва.

2.8.2. Циљеви мере

Општи циљеви

- развој пољопривреде и руралних подручја заснован на знању;
- функционално повезивање свих актера локалног агросектора
- повећање доступности и квалитета знања, унапређење социјалне и економске инклузије малих и средњих газдинстава и микропредузећа у руралним срединама;
- одрживи развој, заштита ресурса, побољшање биодиверзитета и смањење миграције становништва;

Специфични циљеви

- повећање нивоа стручног знања и вештина сеоског становништва;
- примена нових технологија и иновација;
- проширење понуде образовних и тренинг програма свих нивоа и типова образовања;
- јачање капацитета за прихватање знања кроз развијање свести и мотивисаности за образовањем.

2.8.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој
Није примењиво.

2.8.4. Крајњи корисници
Крајњи корисници средстава ове мере су: регистрована пољопривредна газдинства, удружења грађана, предузетници и правна лица за пружање саветодавних и других услуга (превоз, опрема, обезбеђење, штампа, угоститељство и услуге смештаја и сл.), научне и стручне институције и јединица локалне самоуправе.

2.8.5. Економска одрживост
За реализацију ове мере није потребно подносити бинзнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.8.6. Општи критеријуми за кориснике
Општи критеријуми за кориснике по овој мери су:
- потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима;
- испуњење доспелих обавеза по раније одобреним захтевима финансираним из средстава буџета Града Ниша;
- да је уписан у одговарајући регистар (Регистар привредних субјеката, Регистар научно-истраживачких установа, Регистар иновационих организација или Регистар удружења и др.).

2.8.7. Специфични критеријуми
Корисници средстава за стручно оспособљавање, активности стицања вештина и показне активности треба да имају искуство у пружању услуге (референца), одређени стручни и технички капацитет у зависности од типа и трајања услуге.
Удружења грађана која имају седиште на подручју Града Ниша, са дефинисаним циљевима обављања промотивних и других активности на руралном развоју.

2.8.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
305.1.	Стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности
305.2.	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања

2.8.9. Критеријуми селекције
Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере с обзиром да није предвиђено рангирање потенцијалних корисника.

2.8.10. Интензитет помоћи
Инвестиција 305.1. која се односи на стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности финансираће се у износу до 100%.
Инвестиција 305.1. која се односи на информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања финансираће се у износу од 30 - 100%.

2.8.11. Индикатори - показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број поднетих захтева
2.	Укупан број подржаних манифестација
4.	Укупан број одржаних едукација/радионица
5.	Број организованих манифестација, сајмова, изложби и студијских путовања
6.	Број штампаних примерака промо материјала

2.8.12. Административна процедура

Средства за меру - Трансфер знања и развој саветодавства - Унапређење обука у области пољопривреде и руралног развоја, одобрава Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој Града Ниша, на основу поднетих захтева потенцијалних корисника и предлога Управе за пољопривреду и развој села. Комисија ће одлуке о опредељивању средстава доносити у складу са утврђеним критеријумима. Комисија врши проверу навода из захтева и може да захтева достављање додатне документације.

Суфинансирање манифестација и изложби на руралном подручју реализоваће се путем конкурса који расписује Градоначелник Града Ниша на основу утврђених критеријума. Конкурсом ће се дефинисати прихватљиви трошкови, потребна документација и сви специфични услови који нису дати у Програму за манифестације и изложбе организоване током 2016. године.

Избор пружаоца услуге вршиће у складу са Законом о јавним набавкама.

Део средстава у износу од 450.000,00 динара искористиће се за измирење обавеза из 2015. године за меру 305 по Програму мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Града Ниша за 2015. годину.

2.9. Назив мере: Инвестиције за развој и унапређење услова за уређење и коришћење руралних ресурса - обрадиво пољопривредно земљиште

Шифра мере: 601

2.9.1. Образложење

Како би се обезбедило унапређење продуктивности, гајење пољопривредних култура са вишим приносима и смањили губици уз уштеду енергената, потребно је подржати изградњу система за наводњавање и електрификацију пољопривредних парцела. Формирањем система за наводњавање и применом нових технологија у пољопривредној производњи, остварила би се напреднија и уноснија пољопривредна производња чији ће производи бити конкурентнији на тржишту.

За предузимање мера и активности у области наводњавања, као документациона основа се користе студије: „Анализа могућности коришћења површинских и подземних вода погодних за наводњавање пољопривредних култура на територији града Ниша“ (Институт за водопривреду „Јарослав Черни“, Београд, 2004. године) и „Студија о формирању заливних система на површинама дефинисаним као погодним за наводњавање на територији града Ниша“ (Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, септембар 2011.године), којима су предвиђене могућности захватања површинских вода, као и подземних вода са предлогом начина захватања дубоких и плитких бунара.

На територији Града Ниша нема успостављених водозахвата и система за наводњавање који користе електричну енергију као извор напајања, те би се овом мером подржале активности на електрификацији поља и модернизацији заливних система.

Коришћењем електричне енергије на плодним пољима за обављање редовних агротехничких мера уместо мотора са унутрашњим сагоревањем остварује се знатна уштеда за газдинства (5.000-7.000 евра по газдинству), а емисија CO_2 гасова би се смањила за 50%.

Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014 – 2024. као и са Планом руралног развоја Нишавског округа 2012 - 2021. године, односно, приоритетом 2. подигнут квалитет живота у руралним срединама, општи циљ 2.1 развој и реализација регионалних инфраструктурних пројеката.

2.9.2. Циљеви мере

Општи циљеви:

- јачање руралне инфраструктуре за пољопривреду и рурални развој,
- планирање производње према захтевима тржишта у погледу количина и квалитета,
- остваривање економских и социјалних потреба пољопривредних произвођача,
- свеукупан развој и подстицај пратећих пољопривредних делатности,
- економска стабилност и повећање прихода пољопривредних удружених газдинстава.

Специфични циљеви*:*

- рационалније и ефикасније коришћење водених ресурса и њихово искоришћавање на одржив и функционалан начин;
- примена савремене технике и начина коришћења у области наводњавања;
- постизање пуног биолошког потенцијала пољопривредних култура, повећање приноса, посебно воћарских култура;
- смањивање штетних последица од суше;
- заштита земљишта и животне средине;
- економско-функционални принцип управљања и одржавања система за наводњавање;
- спречавање миграционих кретања становништа у урбана подручја.

2.9.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој
Није примењиво.

2.9.4. Крајњи корисници
Крајњи корисници мере су физичка лица – носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава и удружења.

2.9.5. Економска одрживост
Економску одрживост подносилац захтева у обавези је да докаже кроз бизнис план.

2.9.6. Општи критеријуми за кориснике
Општи критеријуми за кориснике по овој мери су:

- пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом;
- пребивалиште и производња на територији Града Ниша;
- потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима;
- испуњење доспелих обавеза по раније одобреним захтевима финансираним из средстава буџета Града Ниша;
- да је удружење регистровано код Агенције за привредне регистре.

2.9.7. Специфични критеријуми
Прихватљиви корисници за ову меру су удружења када се инвестиција односи за минималну површину од 5 ха обрадивог пољопривредног земљишта.

2.9.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
601.1.	Припремне активности (пројектно-техничка докуметација, геодетско снимање терена и др.), за изградњу и/или опремање система за наводњавање и електрификацију поља
601.2.	Изградња и/или опремање система за наводњавање и електрификација поља (опремање водозахвата, примарна мрежа за наводњавање, обезбеђење извора енергије, радови на електрификацији)

2.9.9. Критеријуми селекције
Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се средства одобравају по редоследу пријема комплетних - прихватљивих захтева до утрошка средстава.

2.9.10. Интензитет помоћи
Износ подстицаја је 70% у односу на износ инвестиције без ПДВ-а, а максимални износ подстицаја за физичка лица је 300.000,00 динара, а за удружења 1.500.000,00 динара.

2.9.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број поднетих захтева
2.	Површина под системом за наводњавање
3.	Површина под системом за електирификацију поља

2.9.12. Административна процедура

Мера 601. - Инвестиције за развој и унапређење услова за уређење и коришћење руралних ресурса - обрадиво пољопривредно земљиште**,** реализоваће се путем конкурса који расписује Градоначелник Града Ниша на основу утврђених критеријума. Конкурс ће се објавити путем електронских медија. Конкурсом ће се дефинисати прихватљиви трошкови, потребна документација и сви специфични услови који нису дати у Програму.

Пријем захтева, у складу са конкурсним условима, вршиће Управа за пољопривреду и развој села. Детаљне административне провере се спроводе ради утврђивања да ли је захтев потпун, благовремен и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. После административне контроле, прихватљиви захтеви ће бити проверени теренским обиласком потенцијалних корисника. Корисници, у току трајања конкурса, моћи ће да поднесу захтеве за коришћење подстицајних средстава за две инвестиције. Начин реализације одобрених подстицајних средстава и обавезе корисника прецизираће се уговором. Уплата одобрених средства корисницима ће се вршити у фазама.

Коначну одлуку о расподели и коришћењу подстицајних средстава за инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава доноси Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој Града Ниша.

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	-	-
Регион	Регион Јужне и Источне Србије	рзс*/2011
Област	Нишавска област	рзс*/2011
Град или општина	Град Ниш	рзс*/2011
Површина	596,71 km²	рзс*/2011
Број насеља	71	рзс*/2011
Број катастарских општина	73	рзс*/2011
Подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	23 села	Правилник
Демографски показатељи		
Број становника	260.237	рзс**/2011
Број домаћинстава	89.903	рзс*/2011
Густина насељености (број становника / површина, km²)	436	рзс*/2011
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 – 100)	3,9	рзс**/2011
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	не постоји податак	-
Учешће становништва млађег од 15 година (%)	13,90	рзс**/2011
Учешће становништва старијег од 65 година (%)	16,80	рзс**/2011
Просечна старост	41,38	рзс*/2011
Индекс старења	117,48	рзс*/2011
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	3,75	рзс*/2011
Основно образовање (%)	19,0	рзс*/2011
Средње образовање (%)	44,88	рзс*/2011
Више и високо образовање	15,62	рзс*/2011
Учешће пољопривредног у укупном становништву (%)		
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	брдско-планинског на северу и југу и равничарског карактера у централном делу	интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	смоница (III) алувијално(III) ливадско зем. (II, V) псеудоглеј (IV)	интерни

Клима (умерено-континентална, субпланинска, ...)	Умерено-континентална	интерни
Просечна количина падавина (mm)	618	интерни
Средња годишња температура ºC	13,0	интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	Река Нишава, Јужна Морава, водотокови I и II реда, подземне воде	интерни
Површина под шумом (ha)	11.760	рзс*/2011
Учешће површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	19,73	рзс*/2011
Пошумљене површине у претходној години (ha)	0,69	рзс*/2011
Посечена дрвна маса (m^3)	6.277	рзс*/2011
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	8.367	рзс***/2012
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ)	4.724	Управа за аграрна плаћања /2015
- породична пољопривредна газдинства (%)	99,70%	2015
- правна лица и предузетници (%)	0,3%	2015
Коришћено пољопривредно земљиште –КПЗ (ha)	13.063	рзс***/2012
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	49	рзс***/2012
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало (ha, %)	9.831 ha (75,3%) оранице и баште; 1.184 ha (9,06%) ливаде и пашњаци; 1.058 ha (8,09%) воћњаци; 801 ha (6,1%) виногради; 188 ha (1,4%) остало	рзс***/2012
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало (ha, %)	8.091 ha (82,3%), жита; 1.236 ha (12,5%), крмно биље; 240 ha (2,44%), поврће; 6 ha (0,06%), индустријско биље; 257 ha (3,1%) остало;	рзс***/2012
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	1,56	рзс***/2012
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	8.000	интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања	нема податка	-
Пољопривредна газдинства која наводњавају КПЗ (ha)	1.597	рзс***/2012
Одводњавана површина КПЗ (ha)	нема податка	-
Наводњавана површина КПЗ (ha)	412	рзс***/2012
Површина пољ.земљишта у државној својини на територији ЈЛП (ha)	1.100	интерни/2014

Површина пољ.земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	305	интерни/2014
- физичка лица (%) - правна лица (%)	99 % 1 %	интерни/2014
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	2.870 говеда; 15.292 свиња; 9.375 оваца и коза; 128.065 живине; 6.383 кошница пчела;	рзс***/2012
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	11.221 трактора; 173 комбајна; 14.686 прикључних машина;	рзс***/2012
Пољопривредни објекти (број)	25.834	рзс***/2012
Хладњаче, сушаре, стакленици и пластеници (број)	16 хладњача; 11сушара; 12 стакленика; 1.698 пластеника;	рзс***/2012
Употреба мин. ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	минерална ђубрива 8.333 ha (6.843 ПГ); стајњак 1.383 ha (2.813 ПГ); средства за зашт.биља 8.006 ha (6.902 ПГ);	рзс***/2012
Број чланова газдинства и стално запослени на газдинству:	18.689	рзс***/2012
- на породичном ПГ - на газдинству правног лица / предузетника(%)	99,5% 0,45%	рзс***/2012
Годишње радне јединице (број)	6.709	рзс***/2012
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	3 задруге 23 удружења	интерни
Производња пољопривредних производа (количина)		
- биљна производња (t)	21.477 кукуруз; 12.815 пшеница; 4.908 кромпир; 9.323 луцерка; 2.581 детелина; 5.580 шљива; 2.710 јабука; 10.411 грожђе	СГН /2013.
- сточарска производња (t, l, kom)	нема података	-
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		
Саобраћајна инфраструктура		
Дужина путева (km)	373	рзс*/2011
Поште и телефонски претплатници (број)	31 пошта; 112.230 претплатника	рзс*/2011

Водопривредна инфраструктура		рзс*/2011
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	45.147	рзс*/2011
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	35.251	рзс*/2011
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.m³)	15.057	рзс*/2011
Пречишћене отпадне воде (хиљ.m³)	нема података	-
Енергетска инфраструктура		рзс*/2011
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	нема података	-
Социјална инфраструктура		рзс*/2011
Објекти образовне инфраструктуре (број)	170	рзс*/2011
Број становника на једног лекара (број)	179	рзс*/2011
Број корисника социјалне заштите (број)	25.409	рзс*/2011
Диверзификација руралне економије		
Запослени у сектору пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	131	СГН /2013
Газдинства која обављају друге профитабилне активности (број)	828	рзс***/2012
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	туриста – 73.152 ноћења – 272.006 просечан број ноћења 3,7 дана	СГН/2013
Трансфер знања и информација		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да / не)	да	интерни/2015
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	220 лидер РПГ-обилазак 4 пута годишње; 2565 обилазака осталих пољопривредних произвођача	ПССС/2015

РЗС* - „Општине и региони у Републици Србији“, Републички завод за статистику, www.webrzs.stat.gov.rs
РЗС** - Попис становништва 2011, Републички завод за статистику, www.webrzs.stat.gov.rs
РЗС*** - Попис пољопривреде 2012, Републички завод за статистику, www.webrzs.stat.gov.rs
СГН**** Статистички годишњак Града Ниша за 2013. годину

Број: 312-4/2016-03
У Нишу, 11.03.2016.

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА НИША

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ
ЗАМЕНИК ГРАДОНАЧЕЛНИКА

Љубивоје Славковић, дипл. правник

ГРАД НИШ
УПРАВА ЗА ГРАЂЕВИНСКА СТАЊА
И ОПШТЕ ПОСЛОВЕ

	03 MAR 2016		
10			

27

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ И
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Број: 320-00-01447/2016-09
Датум: 26. фебруар 2016. године
Б е о г р а д
Немањина 22-26

ГРАД НИШ
УПРАВА ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ
И РАЗВОЈ СЕЛА

ПРИМЉЕНО: 04 MAR 2016			
Орг.јед.	Број	Прилог	Вредност
10	284		

ГРАД НИШ
-Управа за пољопривреду и развој села-

18000 НИШ
Кеј Мике Палигорића 18а

У прилогу дописа достављамо Решење о давању претходне сагласности на Предлог програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за подручје територије града Ниша за 2016. годину, број: 320-00-01447/2016-09 од 26. фебруара 2016. године, које је ово министарство донело на основу захтева Управе за пољопривреду и развој села града Ниша, број: 10-187/2016 од 9. фебруара 2016. године, као и фотокопију Предлога програма на који је дата сагласност и који је саставни део Решења.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

проф. др Зоран Рајић
по овлашћењу министра
број: 119-01-13/2/2015-09
од 12. јануара 2015. године

ГРАД НИШ
УПРАВА ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ
И РАЗВОЈ СЕЛА
ПРИМЉЕНО: 04 MAR 2016

Орг.јед.	Број	Прилог	Вредност
10	284		

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ И
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Број: 320-00-01447/2016-09
Датум: 26. фебруар 2016. године
Б е о г р а д
Немањина 22-26

На основу члана 13. став 4. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 10/13, 142/14 и 103/15),

Министар пољопривреде и заштите животне средине доноси

Р Е Ш Е Њ Е
о давању претходне сагласности на Предлог програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за подручје територије града Ниша за 2016. годину

I.

Даје се претходна сагласност на Предлог програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за подручје територије града Ниша за 2016. годину (у прилогу Решења и чини његов саставни део) који је доставила Управа за пољопривреду и развој села града Ниша, дописом број: 10-187/2016 од 9. фебруара 2016. године.

II.

Ово решење доставити Управи за пољопривреду и развој села града Ниша, на даљу надлежност.

О б р а з л о ж е њ е

Управа за пољопривреду и развој села града Ниша доставила је Министарству пољопривреде и заштите животне средине, ради давања претходне сагласности, Предлог програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за подручје територије града Ниша за 2016. годину (у даљем тексту: Предлог програма).

Чланом 13. став 1. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 10/13, 142/14 и 103/15 - у даљем тексту: Закон), прописано је да органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе могу да утврђују мере подршке за спровођење пољопривредне политике за подручје територије аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, осим директних плаћања, а која се не односе на регресе за трошкове складиштења у јавним складиштима, регресе за репродуктивни материјал, и то само за вештачко осемењавање, као и мере политике руралног развоја за подручје територије аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Чланом 13. став 3. Закона прописано је да се средства за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја обезбеђују у буџету аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и користе се у складу са програмом подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја.

Одредбом члана 13. став 4. Закона прописано је да програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја доноси надлежни орган аутономне покрајине, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе, уз претходну сагласност министарства надлежног за послове пољопривреде.

Чланом 13. став 5. Закона прописано је да подршка спровођења пољопривредне политике и политике руралног развоја у аутономној покрајини и јединицама локалне самоуправе не може бити у супротности са Националним програмом за пољопривреду и Националним програмом руралног развоја.

Имајући у виду чињеницу да нису донети национални програми руралног развоја и за пољопривреду за следећи програмски период, не постоји важећи национални програм са којим је могуће извршити упоређивање достављеног Предлога програма, односно утврдити усклађеност мера подршке које су наведене у достављеном Предлогу програма.

Имајући у виду да су достављеним Предлогом програма утврђене мере подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за подручје територије града Ниша за 2016. годину, да су средства обезбеђена у буџету града Ниша, као и да мере утврђене Предлогом програма, нису у супротности са одредбом члана 13. став 1. Закона, којим је јасно прописано које врсте мера подршке не могу да утврђују органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, решено је као у диспозитиву.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

проф. др Зоран Рајић
по овлашћењу министра
број: 119-01-13/2/2015-09
од 12. јануара 2015. године